

F L O R A
VAN
N I J M E G E N

DOOR

TH. H. A. J. ABELEVEN.

1e GEDENKTE.

PLANTAE VASCULARES.

Het is bijna veertig jaren geleden, dat de eerste uitgave van de *Flora Noviomagensis* verscheen. In het jaar 1850 werd het eerste deel van den *Prodromus Florae Batavae* uitgegeven en van 1851 tot 1858 de overige deelen van dit werk.

Van bijna alle door mijn vader, N. Abeleven, en door mij om Nijmegen gevonden *Phanerogamen* en *Cryptogamen* werden exemplaren aan het Herbarium der Vereeniging voor de Flora van Nederland afgestaan; evenals alle door andere Botanici ingezonden planten werden deze, voor de bewerking van den *Prodromus*, aan een nauwkeurig onderzoek onderworpen, waardoor enkele onjuist gedetermineerde onder hun waren naam, anderen als nieuw voor de Flora van Nijmegen werden opgenomen.

Dat na veertig jaren een tweede uitgave van de *Nijmeegsche Flora* hierdoor alleen gerechtvaardigd zou zijn, is duidelijk, maar bovendien zijn er in dien tijd niet alleen vele

phanerogamen, maar ook vele lagere planten ontdekt, met wier onderzoek ik mij toen nog niet bezighield.

Vele terreinen, die als uitgezochte plekjes bekend waren, bestaan thans als zoodanig niet meer en onder deze noem ik slechts het Huis Ubbergen, het Oosterhoutsche bosch en enkele plaatsen bij den Plasmolen, die òf geheel òf gedeeltelijk in kultuur gebracht òf in bouwterrein herschapen zijn. Ook de vestingwerken zijn verdwenen en daarmede menige zeldzame plant.

Al deze groeiplaatsen heb ik echter thans weder opgenomen, omdat het mogelijk is, dat zij op een andere plaats kunnen teruggevonden worden, zooals dit onder meer het geval is met *Farsetia incana* en *Anthyllis vulneraria*.

Het terrein van onderzoek is, op een enkele uitzondering na, bepaald gebleven op een afstand van twee uur gaans rondom de stad.

De planten die alleen door anderen zijn waargenomen, maar waarvan een exemplaar in mijn Herbarium berust, zijn onder het gewone nommer opgenomen — die waarvan geen exemplaar in mijn Herbarium voorhanden is, zijn met * en die als aankomeling of als kultuurplant beschouwd moeten worden met † geteekend.

Het 2e gedeelte bevattende de *Plantae cellulares* zal in het volgende stuk van 't Kruidkundig Archief het licht zien.

NIJMEGEN, April 1888.

TH. H. A. J. A.

Classis I Dicotyledoneae.

Subclassis I. Thalamiflorae.

Ordo I. Ranunculaceae.

Clematis L.

1. *C. Vitalba L.* In heggen en tusschen kreupelhout. Batenburg. N. Abel. (*) Oosterhoutsche bosch, de Ooi, Maasdijk tusschen Heumen en Mook.

Thalictrum L.

2. *Th. flexuosum Bernh.* In bosschen en op uiterwaarden. Oosterhoutsche bosch, in de Ooi en te Weurt.
3. *Th. flavum L.* In bosschen, op uiterwaarden en op moerassige plaatsen. Oosterhoutsche bosch, de Ooi, Hatertsche broek, Heumen.
- *4. *Th. Morisonii Gm.* Maasoever bij Heumen, Un. 1853.

Anemone L.

5. *A. nemorosa L.* Algemeen in boschrijke streken.

Adonis L.

6. *A. aestivalis L.* Vestingwerken buiten de voormalige Hezelpoort.

Mysorus L.

7. *M. minimus L.* In koornvelden (zandgrond) te Heumen.

Batrachium Wimmer.

8. *B. hederaceum L.* In beekjes te Ubbergen.
9. *B. divaricatum Schrank.* Plasmolen, Un. 1853; in

(*) N. Abeleven = N. Abel, Th. H. A. J. Abeleven = T. Abel, Mr. A. de Beijer = B., Dr. R. B. van den Bosch = v. d. B., Dr. H. C. van Hall = v. H., Dr. C. M. van der Sande Lacoste = L a c., Dr. J. E. van der Trappen = v. d. T., Excursien door de leden der Ned. Bot. Vereeniging na afloop der Zomervergaderingen = Un.

- slooten in de Ooi en te Persingen ; in de gracht te Lent.
10. *B. fluitans* Lam. In de Waal tusschen het fort Krayenhoff en de stad.
 11. *B. ololeucum* Lloyd. In een sloot tusschen Hatert en Over-Asselt.
 12. *B. heterophyllum* Wigg. L.
 - α . *fluitans* Godr. et Gren. *a. peltatus* Koch. In slooten in de Ooi, Hees, Weurt, enz.
 - β . *submersum* Grod. et Gren. In de kolk te Weurt.
 - γ . *terrestre* Grod. et Gren. Op vochtigen kleigrond te Weurt en te Lent.

Ranunculus L.

13. *R. Lingua* L. Aan waterkanten en in moerassen ; de Ooi, Persingen, Beek, Hatert, Lent, Wichen enz.
14. *R. Flammula* L. In moerassige weide- en zandgronden. Lent, de Ooi, Hatert, Heumen, Wichen, Mook, den Plas-molen enz.
 - δ . *reptans* Lej. et Court. Hatertsche broek.
15. *R. acris* L. Algemeen langs wegen en dijken, in weilanden enz.
16. *R. repens* L. Langs slootkanten en op vochtige grazige plaatsen in de Ooi, te Persingen, Beek, Ubbergen, Hatert en de Waaldijk bij Weurt.
 - β . *prostratus* DC. Kasteel in de Ooi. N. Abel.
17. *R. bulbosus* L. Langs dijken en wegen en op zandige grasgronden. hier en daar algemeen.
18. *R. Philonotis* Retz. Bouwland (kleigrond) te Beuningen.
19. *R. sceleratus* L. In slooten te Hees, Ncerbosch, Hatert, Lent, de Ooi enz.
20. *R. arvensis* L. In zandige koorlanden, hier en daar algemeen.

Ficaria Dill.

21. *F. ranunculoides* Mönch. Algemeen op vochtige, beschaduwde plaatsen.

cum bulbillis in axillis foliorum. Niet zeldzaam te Ubbergen en Beek.

Caltha L.

22. *C. palustris L.* Langs slootkanten en in vochtige, moerassige weilanden, hier en daar algemeen.

Nigella L.

- †23. *N. damascena L.* In de Ooi (verwilderd) P. A. Seret.

Aquilegia L.

24. *A. vulgaris L.* Op een ouden muur op Mark en Horst te Herveld. M. Coenen.

Delphinium L.

25. *D. Consolida L.* In koorland te Beek. N. Abel. In zandige roggevelden te Hees, in de Meerwijk, te Mariënboom, tusschen Groesbeek en den Plasmolen en bij Weurt.

Ord. 2. Berberideae.

Berberis L.

26. *B. vulgaris L.* Langs boschkanten bij Mariënboom.

Ord. 3. Nymphaeaceae.

Nymphaea L.

27. *N. alb L.* In kolken, vijvers en slooten in de Ooi, te Lent, Hees, Neerbosch, Heumen, den Plasmolen enz.

Nuphar Sm.

28. *N. luteum Sm.* In kolken, vijvers en slooten algemeener dan de vorige. In het riviertje het Meer.

Ord. 4. Papaveraceae.

Papaver L.

29. *P. Argemone L.* Algemeen in zandige bouwlanden.
β. *caule uniflora.* Waaldijk bij het fort Krayenhoff en te Berg en Dal.

30. *P. Rhoëas* L.
 α ovale *Dum.* Algemeen in bouwlanden.
 β . *globosum* *Dum.* Berg en Dal.
 γ . *strigosum* *Bönn.* In de Ooische waard, bij
 Marienboom en te Beuningen.
31. *P. dubium* L. Algemeen in zandige bouwlanden en langs
 wegen.
 β . *caule unifloro.* Op zandgrond te Hatert en in
 de Meerwijk. Lent.
32. *P. somniferum* L. Op de uiterwaarden in de Ooi en
 te Weurt; bouwland te Beek; bij het voormalige fort Ster-
 renschans.

Chelidonium L.

33. *Ch. majus* L. Algemeen langs heggen, ruigten en onder
 hakhout.

Ord. 5. Fumariaceae.

Corydalis DC.

34. *C. solida* Sm. Op beschaduwde plaatsen in kreupelbosch-
 jes te Ubbergen, Beek, Berg en Dal enz.
35. *C. claviculata* Pers. Op beschaduwde plaatsen in kreu-
 pelboschjes te Ubbergen, Beek, Berg en Dal, Hatert, enz.

Fumaria L.

36. *F. officinalis* L. Algemeen in bouwland op zandgronden.

Ord. 6. Cruciferae.

Cheiranthus L.

37. *Ch. Cheiri* L. Op de ruïne op het Valkhof.

Nasturtium R. Br.

38. *N. officinale* R. Br. In slooten en langs beekjes te
 Beek, Ubbergen, Weurt, Beuningen enz.
39. *N. amphibium* R. Br.
 α . *indivisum* DC. In slooten in de Ooi, te Persingen,
 Weurt en Hatert.

β. variifolium DC. Algemeen in sloten en op moerassige plaatsen.

40. *N. sylvestre R. Br.* Langs wegen en moeshoven; langs den Ooischen dijk; in de vestingwerken.

Barbarea R. Br.

41. *B. vulgaris R. Br.* In de Ooische waard en langs den Ooischen dijk. Waaldijk te Weurt enz.
42. *B. stricta Andrz.* Niet zeldzaam in de Ooische waard.

Turritis L.

43. *T. glabra L.* In boschjes te Ubbergen en Beek. In het Oosterhoutsche bosch.

Arabis L.

44. *A. hirsuta Scop.* In het Oosterhoutsche bosch.
45. *A. arenosa Scop.* In de Ooische waard en op de uiterwaarden te Weurt, Langs den Waaloever.

Cardamine L.

46. *C. sylvatica Lk.* Op vochtigen zandgrond te Beek en bij den Teersdijk.
47. *C. pratensis L.* Op vochtige plaatsen en langs waterkanten algemeen.
flor. plenis. te Weurt.

Hesperis L.

48. *H. matronalis L.* In de Ooi bij de Protest. kerk.

Sisymbrium L.

49. *S. officinale Scop.* Algemeen langs wegen, heggen enz.
†50. *S. pannonicum Jacq.* In de vestingwerken buiten de voormalige Hezelpoort en bij de oude Haven.
51. *S. Sophia L.* In de vestingwerken, langs dijken, ruigten enz.
52. *S. Alliaria Scop.* Algemeen langs heggen en onder kreupelhout; voormalige vestingwerken.
53. *S. Thalianum Gaud.* Algemeen in de voormalige vestingwerken en op bebouwde en grazige zandgronden.

Erysimum L.

54. *E. Cheiranthoides* L. Langs wegen en bouwlanden op zandgrond, langs dijken enz.

Brassica L.

- †55. *B. oleracea* L. Witte, roode en savoije kool, koolraap boven den grond, veel in het groot verbouwd, somtijds verwilderd.
- †56. *B. Rapa* L. *γ. rapifera* Koch. Op zandgrond, gemengden zandgrond en op klei in 't groot verbouwd; hier en daar verwilderd.
- †57. *B. Napus* L. *α. annua* et *β. biennis* L. In het groot verbouwd, vooral op kleigrond en hier en daar verwilderd.
58. *B. nigra* Koch. Bij Nijmegen, B. Hrb. Abel.

Sinapis L.

59. *S. arvensis* L. Ooischen dijk en Ooische waard.
60. *S. alba* L. Bij Nijmegen, B. Hrb. Abel.

Erucastrum Sch. et Sp.

61. *E. Pollichii* Sch. et Sp. In de Ooische waard en op de uiterwaarden in de Ooi, te Beuningen en Weurt. Buiten de voormalige St. Jorispoort.

Diplotaxis DC.

62. *D. tenuifolia* DC. In de voormalige vestingwerken, vooral buiten de Hezelpoort, zeer algemeen; hier en daar op oude muren. Op het Valkhof.
- β. integrifolia* Koch. Vestingwerken buiten de voormalige Hezelpoort.
- †63. *D. viminea* DC. Gedempte gedeelte van de Oude haven en bij de Gasfabriek.

Alyssum L.

64. *A. calycinum* L. Voormalige vestingwerken. Waaldijk te Weurt en Beuningen. Oosterhoutsche bosch.

Farsetia R. Br.

65. *F. incana R. Br.* Grindweg tusschen Weurt en Beuningen N. A bel. In de Ooijsche waard. Waaloever bij het fort Kraijenhoff. Zandgrond buiten de voormalige Hezel- en St. Jorispoorten. Bij het locomotiefgebouw van den Staatsspoorweg.

Draba L.

66. *D. verna L. α. vulgaris Prod.* In grasvelden op zandgrond algemeen.

Cochlearia L.

67. *C. Armoracia L.* Langs slooten in de Ooi; langs de gracht buiten de voormalige Hezelpoort; langs den Waaloever en aan een slootkant bij het fort Kraijenhoff.

Thlaspi L.

68. *T. arvense L.* In bouwlanden op zandgrond algemeen.

Camelina Crntz.

- *69. *C. sativa Crntz.* Bij Nijmegen, B.
*70. *C. dentata Pers.* Bij Groesbeek, Lac.

Teesdalia R. Br.

71. *T. nudicaulis L.* Op zandgronden algemeen.
γ. caulescens Prod. Te Beek en in de Meerwijk.

Iberis L.

72. *I. amara L.* Vestingwerken buiten de voormalige Hezelpoort.

Lepidium L.

73. *L. sativum L.* Bij Ooizicht (verwilderd).
74. *L. campestre Rr. B.* In de voormalige vestingwerken buiten de Hezelpoort; Ooische waard, Waaldijk te Weurt, tusschen Hatert en Heumen, te Ubbergen, Hees en Neerbosch.
75. *L. ruderale L.* Tusschen de straatsteenen op den Doddendaal; op de uiterwaarden te Weurt.

Capsella Med.

76. *C. Bursa Pastoris Moench.* Algemeen op bebouwde en onbebouwde gronden.

Senebiera Pers.

77. *S. Coronopus Poir.* Op de uiterwaarden en langs den veerdam te Lent; Ooische waard.
78. *S. didyma Pers.* Ubbergen, B., Hrb. Abel.

Neslia Desr.

79. *N. paniculata Desv.* Bij Nijmegen, M. Coenen, Hrb. Abel.

Raphanus L.

80. *R. sativus L.* (radijs, rammenas) Gekweekt — hier en daar verwilderd.
81. *R. Raphanistrum L.* Bouwland te Hees en Hatert. Ooische waard.

Ord. 7. *Violariaceae.**Viola L.*

82. *V. palustris L.* Hatertsche broek, Wichensche veen, Over-Asselt.
83. *V. odorata L.* Op beschaduwde plaatsen in de voormalige vestingwerken; op het Valkhof, te Ubbergen, Beek enz.
Flor. albis. Valkhof.
84. *V. sylvatica Fries.* Niet zeldzaam op beschaduwde plaatsen te Ubbergen, Beek en Neerbosch.
85. *V. Riviniana Richb.* Op beschaduwde plaatsen, onder hakhout, te Beek.
86. *V. canina L.*
 α. sabulosa Prod. Op beschaduwde zandgronden en op heidevelden niet zeldzaam.
 γ. lucorum Prod. Tusschen Berg en Dal en de Meerwijk. N. Abel.

87. *V. mirabilis* L. Ubbergen. Ap. 1882. Dr. G. A. F. Molengraaff. Herb. Abel.
88. *V. tricolor* L.
 α. *vulgaris* Prod. In koorlanden op hooge zandgronden (Groesbeek, Mariënboom) zeldzaam.
 β. *hortensis* Prod. Hier en daar verwilderd.
 δ. *arvensis* Prod. Algemeen in roggeakkers op hooge gronden.

Ord. 8. Resedaceae.

Reseda L.

89. *R. lutea* L. Op grasgronden, langs dijken, op oude muren enz., niet zeldzaam.
90. *R. luteola* L. Op dezelfde plaatsen, meer algemeen.

Ord. 9. Droseraceae.

Drosera L.

91. *D. rotundifolia* L. In veengronden en moerassige heidevelden, algemeen.
92. *D. intermedia* Hayne. Op dezelfde plaatsen, maar niet zoo algemeen.

Parnassia L.

93. *P. palustris* L. Huis Hulzen, N. Abel. en D. J. Bosch.

Ord. 10. Polygaleae.

Polygala L.

94. *P. vulgaris* L. β. *oxyptera* Koch. Heidegronden hier en daar.
95. *P. depressa* Wend. Heidegrond bij Berg en dal; veen bij den Plasmolen.

Ord. 11. Sileneae.

Gypsophila L.

96. *G. muraris* L. Heide tusschen Hatert en de kapel van St. Willebrordus bij Over-Asselt. Ooische waard.

Dianthus L.

97. *D. prolifer L.* Op zandige gronden in het Oosterhoutsche bosch; tusschen Lent en Oosterhout, te Weurt en Beuningen.
98. *D. Armeria L.* Maasdijk tusschen Heumen en Mook; Broekstraat te Neerbosch; op den steenen duiker tusschen den Teersdijk en het Neerbosche broek.
- *99. *D. arenarius L.* Bij Nijmegen, B.
100. *D. barbatus L.* Verwilderd op het Huis Ubbergen.

Saponaria L.

101. *S. officinalis L.* Op beschaduwde plaatsen in zandgronden en langs de oevers van de Waal, hier en daar niet zeldzaam. In de voormalige vestingwerken. Oosterhoutsche bosch.
- flor. plenis. Groesbeek.

Cucubalus L.

102. *C. bacciferus L.* In een heg aan den Weurtschen weg N. Abel. Te Weurt en in het Oosterhoutsche bosch T. Abel. In een heg in den Millingschen-Waalschen buitenpolder J. Tyhaard.

Silene L.

103. *S. gallica L.* Op zandgrond te Weurt; in aardappel-land bij den Plasmolen.
104. *S. nutans L.* In de Ooische waard.
105. *S. inflata Sm.* In de Ooische waard; Oosterhoutsche bosch; bij de Nieuwe haven.
106. *S. conica L.* Voormalige vestingwerken buiten de Hezelpoort.
107. *S. noctiflora L.* Bij Nijmegen, B. Hrb. Abel.
108. *S. Armeria L.* Ubbergen en Berg en dal.

Lychnis L.

109. *L. Flos cuculi L.* Algemeen in vochtige vruchtbare grasgronden.

- flor. albis. Ubbergen, de Ooi en bij het fort Kraijenhoff.
110. *L. vespertina* Sibth. Aan wegen en dijken op grazige gronden, hier en daar algemeen.
flor. rubicundi. Ooische waard.
111. *L. diurna* Sibth. Beschaduwde zandgronden algemeen.
Agrostemma L.
112. *A. Githago* L. Algemeen in koornvelden, zoowel op klei- als gemengden zandgrond.
caule minor et unifloro. Roggevelden op zandgrond te Berg en dal en bij Mook.
- Ord. 12. Alsineae.
- Sagina* L.
113. *S. ciliata* Fr. Langs bouwland aan den grindweg op den St. Jansberg bij Mook. L. ac. Hrb. A bel.
114. *S. procumbens* L. Algemeen hier en daar tusschen straatsteenen enz. en op bebouwde plaatsen. In het Maldensche en Hatertsche broek.
β. fontana Fr. Meerwijk.
115. *S. apetala* L. In de Ooische waard.
116. *S. nodosa* Meyer. Op vochtige zandgronden te Weurt, Mook en Bergharen.
- Spergula* L.
117. *S. arvensis* L. Bebouwde zandgronden hier en daar.
118. *S. pentandra* L. Op zand- en heidegronden te Berg en dal, Neerbosch, Heumen, Malden, Over-Asselt.
- Lepigonum* Wahl.
119. *L. rubrum* Wahl. Heide te Malden; Ooische waard en Waaloever te Lent. Op zandige bouwlanden te Marienboom, Groesbeek, Bergendal, Beek, St. Anna, Hatert enz.
- Alsine* Wahl:
120. *A. tenuifolia* Wahl. In koornvelden (kleigrond) bij het Oosterhoutsche bosch.
- Ned. Kruidk. Archief. V. 2e Stuk. 18

Moehringia L.

121. *M. trinervia Clairv.* Op beschaduwde plaatsen te Ubbergen en te Hatert.

Arenaria L.

122. *A. serpyllifolia L.* Op bebouwde zandgronden niet zeldzaam.

Holosteum L.

123. *H. umbellatum L.* Zeer algemeen op bebouwde zandgronden, hier en daar.

Stellaria L.

- *124. *S. nemorum L.* bij Nijmegen, B.
 125. *S. media Vill.* Algemeen.
 126. *S. Holostea L.* Algemeen in bergachtige boschrijke streken.
 127. *S. glauca With.* Vochtige boschjes achter het Spijker te Beek.
 128. *S. Dilleniana Mönch.* In koorlanden te Berg en dal. (Tusschen Mook en den Plasmolen, v. d. B. en T. A bel.)
 129. *S. graminea L.* Langs de kanten van slooten en bouwlanden te Ubbergen, Beek, Neerbosch enz.
 130. *S. uliginosa Murr.* Vochtigen zandgrond te Ubbergen en Beek.

Moenchia Ehr.

131. *M. erecta Wett.* Water-Meerwijk, N. A bel.

Malachium. Fr.

132. *M. aquaticum Fr.* Op vochtige plaatsen en langs slooten; de Ooi, Ooischewaard, Oosterhoutsche bosch, Beuningen enz.

Cerastium L.

133. *C. glomeratum Thuill.* Op zandgronden te St. Anna, Hatert en Malden. In de voormalige vestingwerken; langs den dijk bij de Nieuwe haven enz.

134. *C. semidecandrum* L. Plasmolen.
β. glandulosum Koch. Op open zandgrond te Oosterhout.
135. *C. triviale* Lk. Heide bij Malden. Op beschaduwde grasgronden te Lent en in het Oosterhoutsche bosch.
136. *C. arvense* L. Algemeen op grazige zandgronden.
ord. 13 Lineae.
Linum L.
137. *L. usitatissimum* L. Te Berg en dal, verwilderd.
138. *L. catarticum* L. Op vochtige grazige plaatsen te Weurt, Oosterhout en Bommel. Neerbosche broek. Niet zeldzaam op veenachtig weiland bij den Plasmolen.
Radiola Gm.
139. *R. linoides* Gm. Op vochtige zand- en heidegronden te Wichem, Hatert, Malden, Heumen, Mook en bij den Plasmolen.

Ord. 14. Malvaceae.*Malva* L.

140. *M. Alcea* L. Langs den kweldam en in de Warthuisenstraat te Beuningen. Waaldijk tusschen Weurt en Beuningen. Langs den Maasdijk tusschen Heumen en Mook.
β. fastigiata Koch. te Beek. B, Hrb. Abel.
141. *M. moschata* L. In de Ooische waard. Oosterhoutsche bosch en tusschen Oosterhout en Lent.
flor. albis. Berg en dal. v. H. Hrb. Abel.
142. *M. sylvestris* L. Op onbebouwde plaatsen en langs wegen.
flor. albis. Voormalige vestingwerken.
flor. atro-violaceis. Langs een sloot te Weurt.
143. *M. vulgaris* Fries. Algemeen langs bebouwde gronden, onder heggen en bij boerenwoningen, hier en daar

Ord. 15. Tiliaceae.*Tilia* L.

144. *T. grandifolia* Ehrh. Aangeplant langs wegen en in bosschen.

145. *T. parvifolia Ehrh.* Op het Huis Ubbergen en aangeplant.

Ord. 16. Hypericineae.

Hypericum L.

146. *H. perforatum L.* In droge grasgronden.
β. microphyllum. Groesbeek, v. d. B.; in de Meerwijk.
147. *H. humifusum L.* In zandige bouwlanden te Beek, Berg en dal, St. Anna, Heumen enz. Heide bij Malden, Groesbeek, Hatert enz.
148. *H. quadrangulum L.* Op beschaduwde vochtige plaatsen, te Beuningen, Heumen en in de Ooische waard.
149. *H. tetrapterum Fr.* Vochtige moerassige weilanden en langs slooten, in de Ooische waard, te Beek, Hees, Weurt en Beuningen.
150. *H. pulchrum L.* Algemeen in heidegronden en langs hakhout te Hatert, Malden, Heumen, Groesbeek, den Plasmolen, Berg en dal, Beek en Ubbergen.
151. *H. montanum L.* In het Hengstdal boven Ubbergen v. d. T. Langs den Molengang te Ubbergen en op het Huis Ubbergen.
152. *H. hirsutum L.* Tusschen hakhout op het kasteel te Heumen, v. d. T. en T. Abel.
153. *H. Elodes L.* In de Wichensche venen en het Hartertsche broek. Langs slootkanten te Wichem.

Ord. 17. Acerineae.

Acer L.

154. *A. Pseudoplatanus L.* Ubbergen en de Meerwijk. Veel aangeplant.
155. *A. campestre L.* In heggen langs den weg en op de uiterwaarden te Weurt. Langs den Maasdijk en bij den molen te Heumen.

Ord. 18. Hippocastaneae.*Aesculus L.*

156. *A. Hippocastanum L.* Aangeplant. In de bosschen te Ubbergen, verwilderd

Ord. 19. Ampelideae.*Vitis L.*

- †157. *V. vinifera L.* Aangeplant.

Ord. 20. Geraniaceae.*Geranium L.*

158. *G. pratense L.* Hees, C. D. Böll, Hrb. Abel.
 159. *G. dissectum L.* Oosterhoutsche bosch. Slootkanten te Beuningen.
 160. *G. molle L.* Algemeen in bouwlanden en hier en daar langs wegen.
 161. *G. Robertianum L.* Algemeen op beschaduwde gronden.

Erodium Her.

162. *E. cicutarium Her.* Algemeen op bebouwde zandgronden en in moeshoven.
 var. *pimpinellaefolium DC.* Algemeener dan de soort.

Ord. 21. Balsamineae.*Impatiens L.*

163. *I. Nolitangere L.* Algemeen op beschaduwde vochtige en moerassige plaatsen te Ubbergen en Beek.

Ord. 22. Oxalideae.*Oxalis L.*

164. *O. Acetosella L.* Algemeen in beschaduwde boschrijke streken te Ubbergen en Beek; bij den Plasmolen enz.
 165. *O. stricta L.* Algemeen in moeshoven; hier en daar onder heggen.

Subclass. II. Calyciflorae.

Ord. 23. Celastrineae.

Evonymus L.

166. *E. europaeus L.* In de voormalige vestingwerken. Algemeen in bosschen en tusschen hakhout.

Ord. 24. Rhamneae.

Rhamnus L.

167. *R. cathartica L.* In struikgewas te Ubbergen. Op de uiterwaarden tusschen Weurt en Beuningen.
168. *R. Frangula L.* In bosschen en tusschen hakhout te Ubbergen, Beek, Berg en dal, de Meerwijk, Hatert, bij den Plasmolen enz.

Ord. 25. Papilionaceae.

Ulex L.

169. *U. europaeus L.* Algemeen in het Hatertsche broek. Te Mook en bij den Plasmolen.

Sarothamnus Wimm.

170. *S. vulgaris Wimm.* Algemeen in zand- en heidegronden.

Genista L.

171. *G. pilosa L.* Algemeen op heidegronden.
172. *G. tinctoria L.* Langs den weg tusschen het toehuis en den Teersdijk.
173. *G. germanica L.* Bij Groesbeek, B., Hrb. Abel.
174. *G. anglica L.* Algemeen in heide- en veengronden.

Lupinus L.

175. *L. luteus L.* Op hooge zandgronden veel verbouwd en aldaar verwilderd b.v. Heumen, Overasselt, Hatert, Groesbeek, de Meerwijk enz.

Ononis L.

176. *O. spinosa L.* In schrale weilanden, langs slooten en wegen te Beek, Lent, Bommel, Beuningen, Mook enz.

- flor. albis, Weiland te Lent; langs den weg bij Weurt.
177. *O. repens* L. Op den Hunerberg.
- Anthyllis* L.
178. *A. vulneraria* L. Oosterhoutsche bosch; op den Hunerberg bij Ooizicht.
- Medicago* L.
179. *M. sativa* L. Hees; Oosterhoutsche bosch; bij de Haven.
180. *M. falcata* L. Overvloedig langs de wegen en dijken in de Ooi en de Ooische waard; algemeen in de voormalige vestingwerken en langs zandige bouwlanden.
181. *M. lupulina* L. Algemeen in weilanden en langs wegen in de Ooi, de Ooische waard, te Weurt, Beuningen enz.
182. *M. minima* Lam. Oosterhoutsche bosch.
183. *M. denticulata* W. Op een mesthoop aan den Graafschen weg, M. Coenen, Hrb. Abel.
- Melilotus* L.
184. *M. officinalis* Willd. Ooische waard, Oosterhoutsche bosch, uiterwaarden te Lent, Weurt, Beuningen enz.
185. *M. alba* Desv. Langs dijken en wegen te Lent, Bommel, Weurt, Beuningen, de Ooi enz.
- Trifolium* L.
186. *T. pratense* L. Algemeen in weilanden.
flor. albis, In bouwland te Beuningen en Hees.
187. *T. medium* L. Ooische waard; Weurt; bouwland op den Hunerberg.
form. umbrosa, St. Jansberg bij den Plasmolen.
188. *T. incarnatum* L. Hier en daar verwilderd b.v. te Hees, Heumen, Beek enz.
189. *T. arvense* L. Algemeen op bebouwde en onbebouwde zandgronden.
190. *T. striatum* L. In de voormalige vestingwerken tus-

schen de Molen- en Hertogspoorten ; langs den weg naar Berg en dal ; bij de Haven.

191. *T. fragiferum* L. Voormalige vestingwerken buiten de Hezelpoort ; grasgronden in de Langstraat in de Ooi ; Waaldijk te Weurt.

192. *T. repens* L. Algemeen.

spicis proliferis. Weiland te Beuningen.

193. *T. procumbens* L.

α. majus K. Algemeen.

β. minus K. Voormalige vestingwerken buiten de Molenpoort ; langs slootkanten te Beuningen.

Lotus L.

194. *L. corniculatus* L. Algemeen in droge grasgronden.

195. *L. uliginosus* Schk. Algemeen langs slootkanten en op moerassige zandgronden.

Robinia DC.

†196. *R. Pseudo-Acacia* L. Veel aangeplant op zandgronden en hier en daar verwilderd, b.v. bij den Plasmolen.

Astragalus L.

197. *A. glycyphyllos* L. Voormalige vestingwerken buiten de Hezelpoort. In heggen en onder struikgewas te Ubbergen, Beek, Hees, Weurt enz.

Coronilla L.

198. *C. varia* L. Oosterhoutsche bosch, Ooische waard, langs het riviertje het Meer tegenover Ooizicht. (Langs den Waaloever in de Millingsche waard, M. Coenen Hrb. Abel.).

flor. albis. Oosterhoutsche bosch.

Ornithopus L.

199. *O. perpusillus* L. Algemeen op open en bebouwde zandgronden.

200. *O. sativus* Brot. Op hooge zandgronden in het groot verbouwd en verwilderd.

Vicia L.

201. *V. Cracca* L. Algemeen in heggen, kreupelhout en bouwland.
202. *V. villosa* Roth. *alis albidis*. In één heg te Weurt. T. A. Coenen, Hrb. Abel.
- †203. *V. Faba* L. In 't groot verbouwd.
- †204. *V. Faba* L. *β. minor* (*Vicia equina* Bauh). Op kleigrond in 't groot verbouwd.
- †205. *V. narbonensis* L. Voormalige vestingwerken buiten de Hezelport.
206. *V. sepium* L. In bouwland niet zeldzaam; in de Ooische waard en tusschen hakhout bij den Plasmolen. *β. angustifolia* K. Op den St. Jansberg bij den Plasmolen.
- †207. *V. pannonica* Jacq. Voormalige vestingwerken buiten de Hezelport.
- *208. *V. hybrida* L. Tusschen de rogge op den Hunerberg, B. in Hrb. Oudem.
- †209. *V. lutea* L. Voormalige vestingwerken buiten de Hezelport.
210. *V. sativa* L. In koorlanden te Hees, Neerbosch, Weurt, Beuningen, Lent, Bemmelen enz.
211. *V. angustifolia* Roth. Voormalige vestingwerken; zandgrond te Heumen.
α. segetalis Koch. In hakhout te Ubbergen en Heumen.
β. Bobartii Koch. Ubbergen en Heumen.
212. *O. lathyroides* L. Algemeen in de voormalige vestingwerken. Spoordijk bij den weg naar Hees.

Ervum L.

213. *E. hirsutum* L. Op zandige bouwlanden niet zeldzaam.
214. *E. tetraspermum* L. In bouwlanden, ook op kleigrond, te Hees, Weurt, Beuningen, Lent, Ewijk enz.; in het Oosterhoutsche bosch.

Pisum L.

- †215. *P. arvense L.* In het groot verbouwd en in moeshoven gekweekt.
 †216. *P. sativum L.* In moeshoven gekweekt.

Lathyrus L.

217. *L. tuberosus L.* Algemeen in kooρνvelden op kleigrond, b.v. te Weurt, Beuningen, Ewijk, Lent, Oosterhout en Bommel. — In kreupelboschjes te Berg en dal; in het Oosterhoutsche bosch.
 218. *L. pratensis L.* Aan de kanten van slooten langs bouw- en weilanden en in kreupelboschjes te Weurt, Beuningen, Beek, Lent, Bommel, Berg en dal, in de Ooi.
 219. *L. sylvestris L.* In hakhout te Berg en dal.
 *220. *L. latifolius L.* is waarschijnlijk door B. te Weurt gevonden (in een heg langs het landgoed Rolland), doch aldaar uit den tuin ontvlucht.

Orobuchus L.

221. *O. tuberosus L.* Onder struikgewas te Beek, Berg en dal, Groesbeek, in het Hengstdal en bij den Plasmolen.
 *222. *O. niger L.* Bij Nijmegen (Ubbergen?) B.

Phaseolus L.

- †223. *Ph. multiflorus Lam.* In moeshoven gekweekt.
 †224. *Ph. nanus L.* In moeshoven gekweekt.
 †225. *Ph. vulgaris L.* In moeshoven gekweekt.

Ord. 26. *Amygdaleae.**Persica Tournef.*

- †226. *P. vulgaris Mill.* In het Loenensche bosch, verwilderd; N. Abel.

Prunus L.

227. *P. spinosa L.* In heggen op vele plaatsen.
 228. *P. insititia L.* In kreupelboschjes op den Hunerberg, te Hees, Weurt, enz.
 229. *P. avium L.* Op den Hunerberg bij Ubbergen.

230. *P. Padus* L. In bosschen te Ubbergen, Beek, Berg en dal, de Meerwijk, Hatert enz.

Ord. 27. Rosaceae.

Spiraea L.

231. *S. salicifolia* L. Huis Ubbergen, Meerwijk, Plasmolen.
 †232. *S. Aruncus* L. Hier en daar op het Huis Hulzen verwilderd.

233. *S. Ulmaria* L.

α. denudata Koch. Huis Ubbergen; tolhuis bij den Teersdijk; achter Neerbosch.

β. discolor Koch. Algemeen op moerasgronden b.v. te Hatert, op het Huis Hulzen, den Duckenburg, te Malden, bij den Plasmolen, te Neerbosch, Beek, op het Huis Ubbergen enz.

Geum L.

234. *G. urbanum* L. In kreupelhout niet zeldzaam, b.v. Beek, Berg en dal, Huizen Hulzen en Duckenburg, Hatert, Heumen. enz.

Rubus L.

235. *R. Idaeus* L. In bosschen en kreupelhout te Ubbergen en Beek.

236. *R. fruticosus* L. *β. fastigiatus* Prod. Langs den straatweg achter Beek; moerasgrond tusschen Berg en dal en Beek; in de Ooische waard.

237. *R. thyrsoides* Wimm, *α. genuinus* Prod. Te Heumen.

238. *R. discolor* Whe et N. ab Es. Te Berg en dal.

239. *R. vulgaris* Whe.

α. genuinus Prod. Tusschen Berg en dal en de Meerwijk, v. d. T. herb. Abel.

β. mollis Wimm. Huis den Duckenburg, N. Abel.

240. *R. Sprengelii* Whe et N. ab Es. In heggen te Groesbeek.

241. *R. corylifolius* Sm. In heggen te Groesbeek.

242. *R. caesius* L.
 α. *umbrosus* Arrh. Beek en Ubbergen.
 β. *agrestis* Whe et N ab Es. Achter de Water-
 straat te Beek.
- *243. *R. vestitus* Weihe. Tusschen Heumen en Mook,
 v. d. B

Fragaria L.

244. *F. vesca* L. Algemeen in boschrijke streken.
 Comarum L.
245. *C. palustre* L. Algemeen in veenstreken.
 Potentilla L.
246. *P. supina* L. Ooische waard, N. Abel., D. J. Bosch.
247. *P. anserina* L. Algemeen in grasgronden.
 β. *sericea* Koch. Langs den Waaldijk te Lent; in
 het Oosterhoutsche bosch; te Weurt.
248. *P. argentea* L. Algemeen op onbebouwde en be-
 bouwde zandgronden.
249. *P. reptans* L. Algemeen onder kreupelhout, langs dij-
 ken, de kanten van slooten en in grasgronden.
250. *P. procumbens* Sibth. Bij de herberg de Teersdijk.
251. *P. Tormentilla* Sibth. Algemeen in zand- en heide-
 gronden.
252. *P. verna* L. Op de griend te Weurt; zandgrond in
 de Ooische waard en in het Oosterhoutsche bosch.

Agrimonia.

253. *A. Eupatoria* L. Op kleigrond in de Ooi, te Lent,
 Weurt en Beuningen; tusschen Heumen en Over-Asselt
 en in het Oosterhoutsche bosch.

Rosa L.

254. *R. cinnamomea* L. Oosterhoutsche bosch.
255. *R. canina* L.
 α. *vulgaris* Koch. In heggen en bosschen.
 β. *dumetorum* Koch. In heggen te Weurt.
 γ. *collina* Koch. In een heg te Weurt.

256. *R. pomifera* *Herm.* In kreupelhout bij den Uilenput in de Meerwijk. Un. 1847. T. Abel.

Ord. 28. Sanguisorbeae.

Alchemilla *L.*

257. *A. arvensis* *Scop.* Algemeen in koornvelden.

Poterium *L.*

258. *P. Sanguisorba* *L.* Voormalige vestingwerken buiten de Hezelpoort; dijk langs de haven; Oosterhoutsche bosch.

Ord. 29. Pomaceae.

Crataegus *L.*

259. *C. Oxycantha* *L.* Bosschen te Ubbergen, Beek en Berg en Dal.

260. *C. monogyna* *Jacq.* Algemeen in bosschen en heggen.

Mespilus *L.*

261. *M. germanica* *L.* In bosschen in de Meerwijk niet zeldzaam; bij den Plasmolen, te Ubbergen en te Mariënboom.

Cydonia *Tournef.*

- †262. *C. vulgaris* *Pers.* Gekweekt langs grachten en slooten.

Pirus *L.*

263. *P. communis* *L.* In het Philosophendal te Berg en Dal.

Amelanchier *Med.*

- †264. *A. vulgaris* *Mönch.* Uilenput, v. H., Ubbergen, T. Abel. (verwilderd).

Sorbus *L.*

265. *S. aucuparia* *L.* Algemeen, hier en daar, in bosschen en kreupelhout; een smalbladige vorm te Hatert.

Ord. 30. Onagrarieae.

Epilobium *L.*

- ‡266. *E. angustifolium* *L.* Niet zeldzaam op beschaduwde bergachtige plaatsen te Ubbergen en Beek; in het Oos-

terhoutsche bosch en langs slooten tusschen Lent en Oosterhout.

267. *E. hirsutum* L. Aan slootkanten te Ubbergen, Beek, Hatert, Beuningen, Lent en Oosterhout.
268. *E. parviflorum* Ehrh. Ooischen dijk; moerasgrond tusschen Beek en Berg en Dal.
269. *E. montanum* L. Onder hakhout en in boschjes te Ubbergen, Beek, Berg en Dal en Hatert; in het Oosterhoutsche bosch.
- β. verticillatum* Koch. Te Ubbergen.
270. *E. tetragonum* L. Bommel N. A bel. Ooischen dijk bij de Langstraat; te Beek en langs het beekje bij den Plasmolen.

Oenothera L.

271. *O. biennis* L. Langs den Waaldijk te Lent; in het Oosterhoutsche bosch; op den Duckenburg.

Isnardia L.

272. *I. palustris* L. Tusschen Peplis Portula in een half-droge sloot bij den Duckenburg, N. A bel.

Circaea L.

273. *C. lutetiana* L. Op vochtige plaatsen in boschjes en onder struikgewas te Ubbergen en Beek.

Ord. 31. Halorageae.

Myriophyllum L.

274. *M. verticillatum* L. In kolken en slooten in de Ooi, te Lent en Bommel; veenpoelen bij den Plasmolen.
275. *M. spicatum* L. In de grift te Lent; in den vijver bij den Plasmolen.

Ord. 32. Hippurideae.

Hippuris L.

276. *H. vulgaris* L. Algemeen in slooten en langs kolken.
- β. fluviatilis* Prod. In een tochtsloot te Valburg.

Ord. 33. Callitricheae.*Callitriche L.*

277. *C. stagnalis* Scop. Op vochtigen kleigrond te Lent; in slooten te Hees.
278. *C. vernalis* Kütz. Niet zeldzaam in slooten.
var. *caespitosa* foliis lineari-lanceolatis. In slooten in de Ooi.
279. *C. hamulata* Kütz. In een sloot tusschen het Neerbossche broek en Neerbosch.
280. *C. autumnalis* L. In slooten tusschen het Neerbossche broek en Neerbosch.

Ord. 34. Ceratophylleae.*Ceratophyllum L.*

281. *C. demersum* L. In een kolk in de Ooi.

Ord. 35. Lythrariceae.*Lythrum.*

282. *L. Salicaria* L. Langs de kanten van slooten, in vochtige weilanden en rietgronden.

Peplis L.

283. *P. Portula* L. Bij de herberg de Zwaan over den Duckenburg, N. Abel; in het Hatertsche broek, in de Wychensche veenen, te Groesbeek.

Ord. 36. Cucurbitaceae.*Cucumis L.*

- †284. *C. sativus* L. Algemeen gekweekt.

Bryonia L.

285. *B. diidica* L. Algemeen in heggen in de Ooi, te Ubbergen, Beek, Hees, Weurt, Beuningen, Lent enz.; bij den Plasmolen.

Ord. 37. Portulacaceae.*Portulaca L.*

- †286. *P. sativa* Haw. Hier en daar gekweekt en verwilderd.

Claytonia L.

- †287. *C. perfoliata* *Donn.* Hier en daar verwilderd, bij tuinen.

Montia L.

288. *M. minor* *Gmel.* Wichensche veenen, N. Abel; Hartersche broek, M. Coenen, Hrb. Abel.
289. *M. rivularis* *Gmel.* Bij Nijmegen, B., Hrb. Abel.

Ord. 38. *Paronychiae.**Corrigiola L.*

290. *C. littoralis* *L.* Op zandgronden te St. Anna, Hartert, Wichem en in de Meerwijk; langs den Waaloever in de Ooi en te Weurt.

Herniaria L.

291. *H. glabra* *L.* In droge heide- en zandgronden, hier en daar; langs de oevers van de Waal.

Illecebrum L.

292. *I. verticillatum* *L.* Niet zeldzaam op vochtige zand- en heidegronden.

Ord. 39. *Scleranthaceae.**Scleranthus L.*

293. *S. annuus* *L.* In koornvelden op zandgrond.
294. *S. perennis* *L.* In bebouwde zandgronden en op heidevelden.

Ord. 40. *Crassulaceae.**Tillaea L.*

- *295 *T. muscosa* *L.* Hees, G. J. Broers. Fl. Belg. S. p. 765.

Sedum L.

296. *S. purpurascens* *Koch.* In bosschen en tusschen kreupelhout te Ubbergen, Beek, Weurt en bij den Plas-molen; in het Oosterhoutsche bosch.
297. *S. album* *L.* In de voormalige vestingwerken, op oude muren, oude daken en zandgronden, niet zeldzaam.

298. *S. acre* *L.* In de voormalige vestingwerken, op oude muren en op zandgronden, niet zeldzaam.
299. *S. boloniense* *Lois.* Op zandgrond te Beek. In het Oosterhoutsche bosch.
300. *S. reflexum* *L.* Langs den straatweg te Beek; in het Oosterhoutsche bosch; tusschen Mook en den Plasmolen.
 β. *glaucum* *Koch.* Bergen bij den Plasmolen, U n. 1853; T. Abel. Jul. 1855.

Sempervivum *L.*

301. *S. tectorum* *L.* Op rieten daken en oude muren te Malden, Over-Asselt, Beuningen, Weurt enz.

Ord. 41. *Grossulariaceae.*

Ribes *L.*

302. *R. Grossularia* *L.*
 α. *glanduloso-setosum* *Koch.* Boschjes te Ubbergen en Beek.
 β. *pubescens* *Koch.* Te Ubbergen.
 γ. *glabrum* *Koch.* Te Valburg.
303. *R. alpinum* *L.* In boschjes achter het Spijker te Beek.
304. *R. nigrum* *L.* Te Beek. (Te Herveld M. Coenen in Hrb. Abel.)
305. *R. rubrum* *L.* Op den toren te Herveld M. Coenen in Hrb. Abel.

Ord. 42. *Saxifrageae.*

Saxifraga *L.*

306. *S. tridactylites* *L.* Op den Doddendaal tusschen de straatsteenen. In de voormalige vestingwerken. In het Oosterhoutsche bosch.
307. *S. granulata* *L.* Voormalige vestingwerken buiten de Hertogspoort en bij den Boudendaal. Oosterhoutsche bosch.

Chrysosplenium *L.*

308. *C. alternifolium* *L.* In het Philosophendal te Berg en dal.

309. *C. oppositifolium* L. Op het Huis Ubbergen. Langs het beekje over de voormalige school te Beek. In het boschje achter het Spijker te Beek en in het Philosophendal te Berg en dal.

Ord. 43. Umbelliferae.

Hydrocotyle L.

310. *H. vulgaris* L. Heide- en veengronden te Hatert, Wichem, bij den Plasmolen enz.

Sanicula L.

311. *S. europaea* L. In de Watermeerwijk G. K. van Gulpen, Hrb. Abel. (In Flor. Belg. Sept. Vol. I p. 783 is daarvoor abusievelijk opgegeven D. Pas).

Eryngium L.

312. *E. campestre* L. Algemeen in de voormalige vestingwerken. Niet zeldzaam op droge zandgronden.

Cicuta L.

313. *C. virosa* L. In het Maldensche broek. In de grift te Elden.

Petroselinum Hoffm.

- †314. *P. sativum* Hoffm. Te Weurt, N. Abel. Bij het Oosterhoutsche bosch. (verwilderd).

Helosciadium Koch.

315. *H. inundatum* Koch. In het Maldensche broek en bij den Plasmolen.

Aegopodium L.

316. *A. Podagraria* L. Onder heggen en op beschaduwde plaatsen te Ubbergen en Beek; op het Valkhof.

Carum L.

317. *C. Carvi* L. Algemeen langs den Ooischen dijk en in weilanden.

Pimpinella L.

318. *P. magna* L. Op beschaduwde plaatsen en onder heggen op vele plaatsen.

β. laciniata Koch. In de voormalige vestingwerken; in de Ooische waard, te Ubbergen, Malden en Over-Asselt.

319. *P. saxifraga L. β. dissectifolia Koch.* Bij het kasteel in de Ooi.

Berula Koch.

320. *B. angustifolia Koch.* In een sloot bij het kasteel in de Ooi; in slooten te Weurt en Beuningen; op het Huis Ubbergen, in het Oosterhoutsche bosch.

Sium L.

321. *S. latifolium L.* Algemeen in slooten.

Oenanthe L.

322. *O. fistulosa L.* Langs slooten en vijvers en in moerassige weilanden te Lent, in de Ooi, te Ubbergen, Beek, Neerbosch, Weurt, Hatert enz.
- *323. *O. pimpinelloides L.* Bij Nijmegen, B.
324. *O. Phellandrium Lam.* Algemeen in slooten, langs kolken en op moerassige plaatsen.

Aethusa L.

325. *A. Cynapium L.* Op de voormalige vestingwallen; bouwland te Hees; onbebouwde gronden te Beek. Niet zeldzaam in bouwlanden op kleigrond, b. v. te Lent, Weurt en Beuningen.

Libanotis Crntz.

- †326. *L. montana Allion.* In de Ooische waard, Jun. 1858.

Silaus Bess.

327. *S. pratensis Bess.* In de Ooische waard, Aug. 1839
N. Abel.; T. Abel. Juli 1847.

Angelica L.

328. *A. sylvestris L.* Algemeen in boschrijke vochtige en moerassige plaatsen.

Peucedanum L.

329. *P. Chabraei Rchb.* Bij het kasteel in de Ooi; in de Ooische waard; op de uiterwaarden te Weurt. (Heumen. Un. 1853).

Thysselinum Hoffm.

350. *T. palustre Hoffm.* In de Watermeerwijk; in en bij het Hatersche broek, bij den Plasmolen.

Anethum L.

- †331. *A. graveolens L.* Hier en daar als opslag in moeshoven.

Pastinaca L.

332. *P. sativa L.* Algemeen langs dijken, maar vooral langs den Ooischen dijk.

Heracleum L.

333. *H. Sphondylium L.* Op ruwe plaatsen, in grasvelden, langs dijken en sommige wegen en in bosschen.
β. angustifolia Lej. et C. Voormalige vestingwerken buiten de Hertogspoort. (Vlierenberg bij Berg en dal, W. Mujsers.)

Daucus L.

334. *D. Carota L.* Op beschaduwde plaatsen te Beek Ooischen dijk, Ooische waard, Weurt, Beuningen, Heumen, Plasmolen enz.

Var: *flosculo centrali purpureo.* In de Ooische waard.

Caucalis Hoffm.

- †335. *C. daucoides L.* Voormalige vestingwerken buiten de Hezelpoort, bij de Haven.

Turgenia Hoffm.

- †336. *T. latifolia Hoffm.* Voormalige vestingwerken buiten de Hezelpoort, bij de Haven.

Torilis Adans.

337. *T. Anthriscus Gm.* In heggen te Ubbergen en Beek. In de Ooischen waard; langs den Waaldijk te Weurt en Beuningen.

Scandix L.

338. *S. Pecten Veneris L.* Op braakliggende akkers en in koornvelden, vooral op kleigrond, te Hees, Weurt, Beuningen, Lent, Bommel enz.

Anthriscus Hoffm.

339. *A. sylvestris Hoffm.* Op de voormalige vestingwallen. Algemeen op grazige beschaduwde plaatsen.
340. *A. Cerefolium Hoffm.* Onder een heg te Beek en te Hees.
341. *A. vulgaris Pers.* Algemeen langs den straatweg te Ubbergen en Beek.

Chaerophyllum L.

342. *C. temulum L.* Op ruwe plaatsen en onder heggen te Ubbergen, Beek, Hees, Neerbosch enz.; op het Valkhof.
- †343. *C. bulbosum L.* In de Ooische waard, N. Abel, en D. J. Bosch.

Conium L.

344. *C. maculatum L.* Onder heggen en op kerkhoven te Ubbergen, Beek, Lent, Weurt, Beuningen, Winsen enz.

Ord. 44. *Araliaceae.**Hedera L.*

345. *H. Helix L.* Aan oude boomstammen, oude muren en tusschen hakhout te Ubbergen, Beek, Berg en dal, Groesbeek, bij den Plasmolen, te Hees, Weurt enz.

Ord. 45. *Corneae.**Cornus L.*

346. *C. sanguinea L.* In de bosschen te Ubbergen, Beek, Groesbeek, Hees, bij den Plasmolen en in het Hatertsche broek.

Ord. 46. Caprifoliaceae.

Adoxa L.

347. *A. Moschatellina L.* Op beschaduwde vochtige plaatsen in bosschen en onder kreupelhout te Ubbergen, Beek en bij den Plasmolen.

Sambucus L.

348. *S. Ebulus L.* Waaldijk bij Slijk-Ewijk, N. Abel.; aan den dijk bij het kasteel in de Ooi; bij het Loenensche bosch; overvloedig op den dijk bij Doornenburg.
349. *S. nigra L.* In heggen en bij boerenwoningen.
β. laciniata Koch. In het boschje achter het Spijker te Beek.

Viburnum L.

350. *V. Opulus L.* Bosschen te Ubbergen, Beek, in de Meerwijk, te Neerbosch enz.

Lonicera L.

351. *L. Periclymenum L.* In bosschen en kreupelhout te Ubbergen, Beek, in de Meerwijk, te Neerbosch, Hartert, Beuningen enz.

Ord. 47. Stellatae.

Sherardia L.

352. *S. arvensis L.* Op zandige bouwlanden in de Meerwijk, te Berg en Dal, bij Mariënboom en St. Anna, bij den Plasmolen; in de voormalige vestingwerken.

Asperula L.

353. *A. odorata L.* Niet zeldzaam op het Huis Ubbergen.

Galium L.

354. *G. cruciata Scop.* Op beschaduwde plaatsen en onder heggen.
355. *G. Aparine L.* In heggen en kreupelhout. Op bouwland en in moeshoven.

356. *G. uliginosum* L. Op moerassige plaatsen tusschen Hatert en Heumen.
357. *G. palustre* L. Moerasgrond te Lent; in het Hatersche broek.
358. *G. boreale* L. In de heide tusschen Malden en de Meerwijk, v. d. T., in Hrb. Abel.
359. *G. verum* L. Algemeen op zandgronden.
 β. ochroleucum Fr. Op zandheuvels bij het Oosterhoutsche bosch.
360. *G. sylvaticum* L. In de boschjes te Beek, Berg en dal en bij den Plasmolen.
361. *G. elatum* Thuill. Algemeen in heggen en kreupelboschjes.
362. *G. erectum* Huds. In heggen te Weurt.
363. *G. saxatile* L. Tusschen Sphagnum in het Hatertsche broek; in de heide te Hatert, in de Meerwijk en tusschen Groesbeek en den Plasmolen.

Ord. 48. Valerianeae.

Valeriana L.

364. *V. officinalis* L. Algemeen in boschrijke en op vochtige plaatsen; onder hakhout langs slooten.
365. *V. dioica* L. Op vochtige plaatsen op het Huis Ubbergen, te Beek en in het Neerbossche broek.

Valerianella Poll.

366. *V. olitoria* Poll. Op bouwland, op zand- en gemengden grond.
367. *V. dentata* Poll.
 α. leiocarpa K. Bouwland te St. Anna en tusschen Heumen en Mook.
 β. lasiocarpa Koch. Plasmolen, Un 1853.
368. *V. Auricula* DC. Bouwland te St. Anna en tusschen Heumen en Mook.

Ord. 49. Dipsaceae.

Dipsacus L.

369. *D. sylvestris Mill.* Langs de kanten van slooten en dijken, vooral op kleigrond, b. v. te Lent, Bommel, Elst, Weurt, Beuningen.

Knautia Coult.

370. *K. arvensis L.* Voormalige vestingwerken; in het Oosterhoutsche bosch.
flor. albidis, In het Oosterhoutsche bosch.

Succisa M. et K.

371. *Succisa pratensis Mönch.* Voormalige vestingwerken; in boschjes in de Meerwijk, te Berg en dal en Beek; heide te Malden; in het Oosterhoutsche bosch.

Scabiosa R. et S.

372. *S. Columbaria L.* Droge grasgronden, b. v. voormalige vestingwerken, Ooische waard, Mariënboom enz.

Ord. 50. Compositae.

Eupatorium L.

373. *E. cannabinum L.* Algemeen langs slooten, op vochtige plaatsen en in de venen.

Tussilago L.

374. *T. Farfara L.* Langs en op de Waal- en Ooidijken; in bouwlanden en langs paden op kleigrond.

Bellis L.

375. *B. perennis L.* Algemeen in grasgronden.

Stenactis Cass.

376. *S. bellidiflora A. Br.* In het Oosterhoutsche bosch en in de Ooische waard.

Erigeron L.

377. *E. canadensis L.* In de voormalige vestingwerken;

in de Ooische waard; op de bergen te Ubbergen, Beek en Berg en dal.

378. *E. acris* L. In de Ooische waard; op zandgrond te Beek en Ubbergen, bij Oosterhout enz.

Solidago L.

379. *S. Virga aurea* L. In boschjes te Ubbergen, Beek, Berg en dal, in de Meerwijk en het Hengstdal.

Inula L.

380. *I. britannica* L. Te Ubbergen en in de Ooische waard.

Pulicaria Gärtn.

381. *P. vulgaris* Gärtn. Waaldijk bij het fort Kraijenhoff; Ooische waard, Maasdijk bij Heumen.

382. *P. dysenterica* Gärtn. Algemeen langs slootkanten, wegen en dijken, vooral op kleigrond.

Bidens L.

383. *B. tripartitus* L. Langs slooten te Hees, Neerbosch en Lent; op het Huis Ubbergen, in het Hatertsche broek en de Wichensche venen; Ooische waard.

384. *B. cernuus* L. Langs slooten te Hees; langs het riviertje het Meer; in het Hatertsche broek.

γ. minimus Prod. Langs het riviertje het Meer, N. Abel.; in de Ooische waard.

Filago L.

385. *F. germanica* L. In de Ooische waard; heide bij Malden.

386. *F. apiculata* G. E. Sm. (1e lijst van nieuwe indigenen, 5e bijlage, 30e Jaarvergad. Ned. Bot. Ver.). In het Hengstdal, tusschen Heumen en Mook, bij den Plasmolen en te Berg en dal langs de grindwegen. Langs een binnenweg te Hatert en in de voormalige vestingwerken buiten de Hezelpoort.

387. *F. arvensis* L. In het Hengstdal.

388. *F. minima* *Fries*. Op zandgronden te St. Anna, Groesbeek en tusschen Mook en den Plasmolen, vrij algemeen.

Gnaphalium *L.*

389. *G. sylvaticum* *L.* Op beschaduwde zand- en heidegronden te Ubbergen, Beek, Berg en dal, Hatert, Groesbeek, Mook en den Plasmolen.

390. *G. uliginosum* *L.* Op kleigrond in de Ooi en in de Ooische waard; langs den Weurtschen dijk, tusschen Mook en den Plasmolen; Hatertsche broek en Wijchensche venen. ¹⁾

391. *G. dioicum* *L.* Algemeen op zand- en heidegronden.

Helichrysum *Gärtn.*

392. *H. arenarium* *DC.* Bij Nijmegen, B. Hrb. *Abel.*

Artemisia *L.*

393. *A. Absynthium* *L.* In de Ooische waard, N. *Abel.*; tusschen Hatert en Over-Asselt.

394. *A. campestris* *L.* In de voormalige vestingwerken; op drogen zandgrond.

395. *A. vulgaris* *L.* In de voormalige vestingwerken; langs wegen, onder hakhout en in heggen.

Tanacetum *L.*

396. *T. vulgare* *L.* In de voormalige vestingwerken; overvloedig in de Ooische waard; langs dijken en wegen.

Achillea *L.*

397. *A. Ptarmica* *L.* In de Ooische waard; Waaldijk tusschen het fort Kraijenhoff en Weurt; straatweg naar Beek.

398. *A. Millefolium* *L.* Algemeen.

flor. roseis. Voormalige vestingwerken.

¹⁾ *Gnaph. luteo-album* *L.* Langs den weg van Grave naar het klooster te Velp, Jul. 1841, T. *Abel.*

- †399. *A. nobilis* L. In de Ooische waard 1840—1843. N. et T. Abel (door verzanding van het terrein verloren gegaan).

Anthemis L.

400. *A. tinctoria* L. In de Ooische waard; tusschen Heumen en Mook in koorlanden.
 401. *A. Cotula* L. In koorlanden te Hees, Neerbosch, Weurt en Beuningen (zeldzaam).
 402. *A. arvensis* L. In de voormalige vestingwerken; algemeen in bouwlanden op zandgrond.

Matricaria L.

403. *M. Chamomilla* L. Algemeen in bouwlanden.

Chrysanthemum L.

404. *C. Leucanthemum* L. Algemeen in weilanden, grasvelden, langs wegen en dijken.
 405. *C. Parthenium* Pers. Hengstdal.
 β. *discoideus*. Berg en dal, v. H.
 406. *C. inodorum* L. in de Ooische waard; koorvelden te Hees.
 407. *C. segetum* L. Algemeen, op zandige bouwlanden; uiterwaarden te Weurt.

Doronicum L.

408. *D. scorpioides* W. In boschjes te Ubbergen; bosch bij het kasteel te Weurt; Neerbosch.

Arnica L.

409. *A. montana* L. In het Hatertsche en Maldensche broek.

Cineraria L.

410. *C. palustris* L. In de grift te Lent; langs het riviertje het Meer te Ubbergen.

Senecio L.

411. *S. vulgaris* L. Algemeen op bebouwde en onbebouwde gronden.

412. *S. viscosus* *L.* Algemeen op onbebouwde zandgronden.
413. *S. sylvaticus* *L.* In bosschen en kreupelhout te Ubbergen, Beek, Berg en dal, Groesbeek, den Plasmolen, enz.; in het Oosterhoutsche bosch en de Ooische waard.
414. *S. erucifolius* *L.* Langs den Waaldijk te Weurt; in de Warthuijzenstraat te Beuningen; langs paden en onder het kreupelhout in het Neerbossche broek; te Ewijk.
415. *S. Jacobaea* *L.* Algemeen langs weilanden en in grasgronden.
416. *S. aquaticus* *Huds.* Op vochtige plaatsen, te Ubbergen, Neerbosch, Beuningen en bij den Teersdijk; in het Neerbossche broek.
417. *S. erraticus* *Bert.* Op vochtige plaatsen te Ubbergen.
418. *S. Fuchsii* *Koch.* Langs den straatweg en op het Huis Ubbergen te Ubbergen (Beek Un. 1847, Malden Un. 1853).
419. *S. saracenicus* *L.* In de Ooische waard, niet zeldz.
420. *S. paludosus* *L.* Langs slooten, kolken, waterplassen en rietbanen.

Cirsium Tourn.

421. *C. lanceolatum* *Scop.* In de voormalige vestingwerken. Langs wegen, dijken en ruwe plaatsen op zand- en kleigrond.
422. *C. palustre* *Scop.* Hatertsche broek; vochtige en moerassige plaatsen te Ubbergen, Beek, Berg en Dal en Over-Asselt.
423. *C. anglicum* *Lam.* Niet zeldzaam in het Neerbossche broek.
424. *C. arvense* *Scop.* Algemeen langs dijken en wegen en op bebouwde gronden.
 flor. albis, Hatert, Ubbergen.
 β. mite *L.* Tusschen wilgenhakhout in de Ooische waard.

Carduus L.

425. *C. crispus* *L.* Overvloedig langs wegen en dijken.

flor. albis, Straatweg bij Ubbergen; Waaldijk te Weurt.

426. *C. nutans* L. Algemeen in de voormalige vestingwerken; langs wegen, op zandgrond en aan dijken.

flor. albis, te Ubbergen en Mariënboom.

minor, caule unifloro, Waaldijk te Lent.

Onopordon L.

427. *O. Acanthium* L. Algemeen in de voormalige vestingwerken; op zandgronden, aan dijken en langs wegen.

Lappa Tourn.

428. *L. major* Gärtn. Langs den Ooidijk; te Weurt, Lent, Oosterhout, Hees, Neerbosch enz.

429. *L. minor* DC. Bij Ooizicht te Ubbergen, langs den Ooidijk; grindweg bij den Teersdijk en den Plasmolen.

Carlina L.

430. *C. vulgaris* L. Tusschen den Heumenschen molen en het dorp; tusschen Mook en den Plasmolen op zandheuvels.

Serratula L.

431. *S. tinctoria* L. Heide tusschen de Meerwijk en Malden.

Centaurea L.

432. *C. Jacea* L.

β. vulgaris Koch. Algemeen in droge rietlanden; langs wegen en dijken.

δ. commutata Koch. Voormalige vestingwerken; Ooische waard.

433. *C. Cyanus* L. Algemeen in koornvelden op zand- en gemengde gronden.

flor. albis, koornveld te Hees.

434. *C. Scabiosa* L. Oosterhoutsche bosch, N. et T. Abel.

Lapsana L

435. *L. communis* L. Algemeen op onbebouwde gronden en onder kreupelhout.

Arnoseriis Gärtn.

436. *A. pusilla* Gärtn. Algemeen op zandige bouwlanden.

Cichorium L.

437. *C. Intybus* L. Voormalige vestingwerken; langs dijken en wegen, hier en daar.

Thrinicia Roth.

438. *T. hirta* Roth. In het Oosterhoutsche bosch.

Leontodon L.

439. *L. autumnalis* L. Bouwland te Weurt Ooische waard; waterstraat te Beek.

form. *hyoserioides*, Ooische waard.

440. *L. hispidus* L. Oosterhoutsche bosch; voormalige vestingwerken buiten de Hezelpoort; Waaldijk bij het fort Krayenhoff; Ooische waard.

Picris L.

441. *P. hieracioides* L. Voormalige vestingwerken buiten de Hezelpoort; bij het fort Kraijenhoff; in het Oosterhoutsche bosch; Lent en straatw. tusschen Ubbergen en Beek.

Tragopogon L.

442. *T. porrifolius* L. Mariënboom, D. J. Bosch, Hrb. Abel.

443. *T. pratensis* L. Langs wegen, dijken en weilanden, op klei- en overzande kleigrond.

florib. *viviparis*, straatweg bij Ubbergen.

Hypochoeris L.

444. *H. glabra* L. Koorlanden op zandgrond.

florib. *viviparis*, Berg en Dal.

445. *H. radicata* L. In de Ooi, N. Abel.; straatweg naar Ubbergen en Beek; op het Huis Ubbergen.

Taraxacum Juss.

446. *T. officinale* Wigg. Algemeen langs wegen, in weiden en grasgronden.

Chondrilla L.

*447. *C. juncea* L. Zandgrond buiten de Hunerpoort, B.

Lactuca L.

†448. *L. sativa* L. Bouwland te Hatert; Mannendaal bij Ubbergen.

449. *L. muralis* Fres. Overvloedig op het Huis Ubbergen en bij den Plasmolen; op de heuvels langs den straatweg van Ubbergen naar Beek.

Sonchus L.

450. *S. oleraceus* L.

α. *integrifolius* Prod. In moeshoven te Beek en Hees; Warddam in de Ooi, enz.

β. *runcinatus* Koch. Ooidijk; bouwland te Weurt; Maasdijk te Heumen.

451. *S. asper* Vill. Op bebouwde gronden, vooral op klei, en langs dijken, Ooidijk, Ooische waard, Beuningen.

β. *laciniatus* Prod. Maasdijk bij Heumen.

452. *S. arvensis* L. Op bouw- en weilanden op kleigrond.

Crepis L.

453. *C. biennis* L.

α. *runcinata* Koch. Voormalige vestingwerken buiten de Hezelpoort.

β. *lacera* Koch. Oosterhoutsche bosch; Ooidijk; bij het fort Krayenhoff.

454. *C. tectorum* L. Ooische waard; bouwl. te Berg en dal.

β. *segetalis* Roth. Bergen te Beek.

455. *C. virens* Vill. Ooische waard; Bemmelschen dijk en te Beek.

456. *C. paludosa* Mönch. Niet zeldz. op het Huis Ubbergen.

Hieracium L.

457. *H. pilosella* L. algemeen op hooge, droge zand-

- gronden; langs de Waaldijken te Lent, Weurt en Beuningen.
forma minor. In het Hatertsche broek.
stolonibus scapigeris. Te Lent, N. Abel.
458. *H. Auricula L.* Bemmelschen dijk, N. Abel.
- †459. *H. aurantiacum L.* Tusschen de Meerwijk en Groesbeek, v. H., in Hrb. Abel.
460. *H. murorum Poll.* Op de muren in de voormalige vestingwerken; te Ubbergen; bij den Plasmolen.
β. sylvaticum Fries. Op een ouden muur op het Valkhof; op het Huis Ubbergen en te Berg en dal.
γ. rotundatum Koch. Vochtige beschaduwde plaatsen te Ubbergen, v. H. in Hrb. Abel.
461. *H. caesium Fries. β. nemorum Fr.* Op de bergen bij den voormaligen koepel te Berg en dal.
462. *H. vulgatum Fries. β. nemorosum Fr.* Bosschen te Beek.
463. *H. tridentatum Fries.* Oosterhoutsche bosch; Ooi-sche waard; Huis Ubbergen.
464. *H. rigidum Hartm.* Huis Ubbergen; Berg en dal.
465. *H. umbellatum L.* Overvloedig op de bergen te Ubbergen, Beek en Berg en dal; in de Meerwijk en het Hatertsche broek (in vele vormen).

Ord. 51. Campanulaceae.

Jasione L.

466. *J. montana L.* Voormalige vestingwerken; algemeen op zand- en heidegronden.

Phyteuma L.

467. *B. nigrum Schmidt.* Overvloedig in het boschje en op de bergen achter het Spijker te Beek; te Berg en dal en bij den Plasmolen.

Campanula L.

468. *C. rotundifolia L.* Algemeen in bosschen, langs wegen, in grasvelden en in kreupelboschjes op de heidevelden.

Coroll. alb. In de Meerwijk.

469. *C. rapunculoides* L. In heggen, bouwlanden en moeshoven; in het Oosterhoutsche bosch.
470. *C. Trachelium* L. Overvloedig in de boschjes te Ubbergen en Beek; in het Oosterhoutsche bosch, te Groesbeek en bij den Plasmolen.
471. *C. Rapunculus* L. In de voormalige vestingwerken; beschaduwde plaatsen te Ubbergen, Beek en Mook; Oosterhoutsche bosch.

Coroll. alb. Oosterhoutsche bosch.

472. *C. persicifolia* L. Heide tusschen de Meerwijk en Malden v. d. T.; Oosterhoutsche bosch.
473. *C. glomerata* L. Bij het fort Kraijenhoff, N A bel. Ooische waard, Oosterhoutsche bosch.

Specularia Heitt.

474. *S. speculum* DC. Algemeen in koornvelden op zandgrond, maar ook op de klei.

Coroll. alb. Beuningen.

475. *S. hybrida* DC. In koornlanden tusschen Lent en het Oosterhoutsche bosch en langs den Berg en dalschen weg.

Ord. 52. Vaccinieae.

Vaccinium L.

476. *V. Myrtillus* L. Algemeen in boschrijke heuvelachtige streken.
477. *V. Vitis idaea* L. Heide tusschen Malden en de Meerwijk; bij den Duivelsberg te Berg en dal.
478. *V. Oxycoccus* L. In veengrond, vooral tusschen Sphagnum, te Hatert, Wijchen, Over-Asselt, Malden, Heumen enz.

Ord. 53. Ericinieae.

Andromeda L.

479. *A. polifolia* L. Veengrond, tusschen Sphagnum, te Hatert en Over-Asselt.

Calluna Salisb.

480. *C. vulgaris Salisb.* Algemeen in heidevelden.
coroll. alb. Maldensche heide, Hengstdal, Berg en dal.

Erica L.

481. *E. Tetralix L.* Niet zeldzaam tusschen de gewone heide op vochtige, soms moerassige plaatsen.
coroll. alb. Beek, Heumen, Over-Asselt.

Ord. 54. Pyrolaceae.*Pyrola L.*

482. *P. rotundifolia L.* Oosterhoutsche bosch.
483. *P. minor L.* Oosterhoutsche bosch.

Ord. 55. Monotropeae.*Monotropa L.*

484. *M. Hypopitys L. β. hirsuta Prod.* In dennenbosschen in de Meerwijk; onder eikenhakhout en berken in het Hengstdal.

Subclass. 3. Corolliflorae.**Ord. 56. Aquifoliaceae.***Ilex.*

485. *I. Aquifolium L.* In bosschen te Ubbergen, Beek, in de Meerwijk, bij den Plasmolen, te Groesbeek, enz.
β. (*fol. inermibus*) *Prod.* Ubbergen.

Ord. 57. Oleaceae.*Ligustrum L.*

486. *L. vulgare L.* In boschjes en heggen te Ubbergen, Beek en Hees.

Fraxinus L.

487. *T. excelsior L.* In bosschen te Ubbergen en Beek.

Ord. 58. Apocynae.

Vinca L.

488. *V. minor L.* In bosschen en onder struikgewas op vele plaatsen; Ubbergen, Beek, Berg en dal, enz.

Ord. 59. Gentianeae.

Menyanthes L.

489. *M. trifoliata L.* Op moerassige plaatsen en in veengronden te Beek, tusschen Oosterhout en Loenen, bij den Plasmolen, in de Wichensche venen en het Maldensche broek.

Limnanthemum Gm.

490. *L. nymphaeoides L.* In grachten en slooten te Lent, Elst, Weurt, Beuningen, in de Ooi enz.; Wichensche venen.

Gentiana L.

491. *G. pneumonanthe L.* Op vochtige plaatsen in heide- en veenstreken; Groesbeek, Neerbosscbe broek, Hatertsche broek, Wichensche venen, Over-Asselt, bij den Plasmolen.

Cicendia Adans.

492. *C. filiformis Rchb.* Op vochtige heidegronden te Wichen en Berg en dal; in de Wichensche venen en het Hatertsche broek.

Erythraea L.

493. *E. Centaurium Pers.* Op vochtige, grazige zandgronden te Berg en dal, Wichen, Over-Asselt en bij den Plasmolen; moeras bij het Oosterhoutsche bosch.
494. *E. pulchella Fries.* Op vochtige grasgronden te Bommel, W. Muysers, C. D. Boll en T. Abel.

Ord. 60. *Convolvulaceae*.*Convolvulus L.*

495. *C. sepium L.* In heggen en kreupelhout niet zeldzaam. coroll. roseis, op den Duckenburg.
 496. *C. arvensis L.* Algemeen in bouwlanden, langs wegen enz.

Cuscuta Tournf.

497. *C. europaea L.* Woekerende op Tanacetum, Galium elatum, Humulus en Urtica dioica in de Ooische waard, te Ubbergen, Beek, Hees, Heumen enz.
 498. *C. Epithymum L.* Algemeen in heidevelden en op heide bij kreupelboschjes, woekerend op Calluna vulgaris; op Sarothamnus bij den Teersdijk; op Vaccinium Myrtillus te Mariënboom.
 β. *Trifolii DC.* (*C. Trifolii Bab. et G.*) Overvloedig op Trifolium pratense te Valburg, Juli 1874.

Ord. 61. *Boragineae*.*Asperugo.*

499. *A. procumbens L.* Voormalige vestingwerken buiten de Hezelpoort.

Echinosperrum Sw.

- †500. *E. Lappula Lehm.* Voormalige vestingwerken buiten de Hezelpoort.

Cynoglossum L.

501. *C. officinale L.* Langs den Waaloever in de Millingsche waard. Waaldijken te Bommel en Beuningen; op de Griend te Weurt; Oosterhoutsche bosch.

Borago L.

502. *B. officinalis L.* In moeshoven te Beek; Warthuisenstraat te Beuningen.

Anchusa L.

503. *A. officinalis L.* Voormalige vestingwerken buiten de Hezelpoort.

Lycopsis L.

504. *L. arvensis L.* Algemeen in bouwlanden op zandgrond.

Symphytum L.

505. *S. officinale L.* (corollis rubris, purpureis et albis) Algemeen op vochtige plaatsen in weilanden, grasgronden enz.

Echium L.

506. *E. vulgare L.* Algemeen in de voormalige vestingwerken en op hooge zand- en grasgronden.
coroll. alba, langs den binnendijk bij de haven.

Pulmonaria L.

507. *P. longifolia Bor.* Onder struikgewas langs het beekje bij den Plasmolen, U n. Juli 1873. Bloeiend 10 Juni 1874, Lac. en T. Abel.

Lithospermum L.

508. *L. arvense L.* Zeer algemeen op bouwland, op zandgr.

Myosotis L.

509. *M. palustris With.*
α. vulgaris Prod. Langs de kanten van slooten en kolken; in vochtige weiden en veengronden.
β. aquatica Prod. In een sloot te Neerbosch.
γ. laxiflora Prod. Op vochtige plaatsen te Ubbergen en Beek.
510. *M. caespitosa Schltz.* Oosterhoutsche bosch.
511. *M. sylvatica Hoffm.* Niet zeldzaam op het Huis Ubbergen en in den Molengang te Ubbergen.
forma laxa, Huis Ubbergen.
coroll. albis, Huis Ubbergen.

512. *M. hispida* *Schlttd.* In de voormalige vestingwerken; op bouwlanden op den Hunerberg, in het Hengstdal en bij Mariënboom; langs den straatweg te Ubbergen.
* *β. umbrosa* *Prod.* In de voormalige vestingwerken.
513. *M. intermedia* *Lk.* Op bouwland en grazige plaatsen. zoowel op zand- en gemengden grond als op de klei. Oosterhoutsche bosch.
β. umbrosa *Prod.* Huis Ubbergen; bouwl. te Weurt.
514. *M. versicolor* *Pers.*
α. gracilis *Prod.* Overvloedig op zandgrond, onder hakhout, bij Geldersch hof; zandige bouwlanden te Berg en dal; bij het voormalige logement Westerbeek te Beek.
β. multicaulis *Prod.* Zandgrond bij Geldersch hof.
515. *M. stricta* *Lk.* Zandig bouwland bij Geldersch hof; in het Oosterhoutsche bosch.
form. *multicaulis* Langs het beekje bij den Plas-molen.

Ord. 62. Solanaceae.

Lycium *L.*

516. *L. barbarum* *L.* In heggen te Ubbergen en Heumen.

Solanum *L.*

- *517. *S. humile* *Benrh.* Te Lent, Lac.
518. *S. nigrum* *L.* Langs wegen, op ruwe steenachtige plaatsen en in moeshoven, hier en daar algemeen.
forma *umbrosa* *Prod.* Bij mesthoopen en op beschaduwde plaatsen.
519. *S. dulcamara* *L.* In heggen, onder hakhout en langs dijken op vochtige plaatsen; Lent, Bemmelt, de Ooi, Weurt, Beek, Hees enz.
- †520. *S. tuberosum* *L.* In vele verscheidenheden in het groot verbouwd.

Hyoscyamus *L.*

521. *H. niger* *L.* Voormalige vestingwerken buiten de Mo-

len- en Hezelpoorten; kerkhof te Lent; Oosterhoutsche bosch.

Nicotiana L.

- †522. *N. Tabacum L.* Te Lent, Bommel, Elst enz. in het groot verbouwd.

Datura L.

523. *D. Stramonium L.* Voormalige vestingwerken buiten de Hezelpoort; op bouwland op den weg naar Berg en dal en te Hees; bij den molen aan den weg naar Grave.

Ord. 63. *Verbasceae.*

Verbascum L.

524. *V. Schraderi Meyer.* Oosterhoutsche bosch, Heumen, Weurt.
525. *V. thapsiforme Schrad.* Op bebouwde zandgronden en in bosschen; St. Anna, de Meerwijk, Heumen, Oosterhoutsche bosch.
β. cuspidatum Prod. Oosterhoutsche bosch, Heumen.
526. *V. phlomoides L.* Op zandgrond te Weurt en Heumen.
β. nemorosum Prod. Niet zeldzaam op zandgrond.
527. *V. Lychnitis L. (corolla alba).* Oosterhoutsche bosch, N. Abel. Ooische waard en Waaldijk bij de kerk te Weurt.
528. *V. nigrum L.* Op zandgronden, langs wegen, dijken, enz., Oosterhoutsche bosch, Ubbergen, Beek, Weurt, Beuningen, Heumen, den Plasmolen enz.
coroll. albis. Bij den Plasmolen.
β. thyrsoidesum Prod. Waaldijk bij Weurt.
529. *V. Lychnitidi-nigrum, Cop. (Verslag 1854);* In het Oosterhoutsche bosch.
530. *V. thapsiformi-nigrum (V. adulterinum Koch.)* Bij het kasteel te Weurt.

Scrophularia L.

531. *S. nodosa* L. Langs slooten en tusschen hakhout op vele plaatsen.
532. *S. Ehrharti* Stev. Langs slooten in de Ooi, te Ubbergen, Beek, Weurt, Beuningen, Hees en Neerbosch, maar vooral op het Huis Ubbergen.
533. *S. Neesii* Wirtg. Langs een sloot achter het Oosterhoutsche bosch.
534. *S. Balbisii* Hornem. Langs een sloot achter het Oosterhoutsche bosch.

Ord. 64. Antirrhineae.

Digitalis L.

535. *D. purpurea* L. Op den berg over het huis Ubbergen. coroll. alb., Op dezelfde plaats.

Antirrhinum L.

536. *A. Orontium* L. Op bebouwde en onbebouwde zandgronden. coroll. alb. te Mook.

Linaria Tourn.

537. *L. Cymbalaria* Mill. Algemeen op oude muren.
538. *L. Elatine* Mill. Op bouwland, op kleigrond, te Gent in de Betuwe en te Beuningen; langs den grindweg te Hatert.
539. *L. spuria* Mill. Op bouwland, op kleigrond, te Lent, Oosterhout, Beuningen en Ewijk.
540. *L. minor* Desf. Op zandige bouwlanden te Mariënboom, St. Anna, Hees, Neerbosch, Lent.
541. *L. arvensis* Desf. Op zandige bouwlanden te St. Anna, Mariënboom, de Meerwijk, Berg en dal, Groesbeek, Mook, en tusschen Lent en Oosterhout.
542. *L. vulgaris* Mill. Algemeen op zandige bouwlanden, langs wegen, dijken enz.
form. *peloria*. Langs den weg naar Berg en dal.

Veronica L.

543. *V. scutellata* L. Hatertsche broek, Wichensche venen, Plasmolen enz.
 form. fol. latioribus; robusta, humifusa.
 Op den Duckenburg.
 * β . pubescens *Prod.* Bij Wijchen, Lac.
544. *V. Anagallis* L. In slooten, langs waterkanten en beekjes, hier en daar.
 β . aquatica *Prod.* In een sloot te Ubbergen.
 γ . minor R, S. Op vochtigen zandgrond buiten de voormalige Hezelpoort; in een sloot te Lent; op de uiterwaarden tusschen Weurt en Beuningen.
545. *V. Beccabunga* L. Op vochtige plaatsen, langs slooten, beekjes en poelen, hier en daar.
 β . limosa *Prod.* In een sloot in de Ooi; in een sloot te Neerbosch.
 γ . repens *Prod.* (?) Te Oosterhout.
 δ . minor *Prod.* Te Beek.
546. *V. Chamaedrys* L. Algemeen in bergachtige boschrijke streken.
 β . Lamifolia *Prod.* Onder wilgenhakhout bij het fort Kraijenhoff; beschaduwde plaatsen in de Meerwijk.
- *547. *V. montana* L. In het Mormerdal te Beek, Lac.
548. *V. officinalis* L. Langs de kanten van boschjes in zandgrond en in de heidestreken.
 form. robusta. Berg en dal, N. Abel. Huis Ubbergen.
549. *V. latifolia* L.
 α . major *Prod.* Ooische waard en Oosterhoutsche bosch. N. et T. Abel. Waaldijk bij het fort Kraijenhoff.
 β . minor *Prod.* Vestingwerken buiten de voormalige Hezelpoort.
- *550. *V. longifolia* L. Bij de Ooisluis, B.
551. *V. serpyllifolia* L. Op zandige bouwlanden te

St. Anna, Mariënboom, Beek, in de Meerwijk enz.; Hartersche broek, Beuningen.

form. minor. Koorlanden in de Meerwijk.

β. calycantha *Prod.* Ooische waard.

552. *V. arvensis* L. Op bouwlanden en onbebouwde gronden, niet zeldzaam.

form. ramosa. Water-Meerwijk.

„ simplex. Mariënboom, Groesbeek, Water-Meerwijk, Oosterhoutsche bosch.

form. laxa. Groesbeek.

„ polyanthos. Water-Meerwijk.

β. nana *Prod.* Vestingwerken buiten de voormalige Molenpoort.

553. *V. peregrina* L. Ooische waard, Juli 1865, Lac. in Hrb. Abel.

554. *V. triphyllus* L. In bouwlanden, vooral op zand- en gemengden grond.

form. ramosa. Bouwland te Hees.

555. *V. agrestis* L. In bouwlanden en moeshoven algemeen.

β. radicans *Prod.* Bouwland te St. Anna.

556. *V. hederaefolia* L. In bouwlanden en moeshoven, langs wegen en op beschaduwde boschrijke plaatsen; in de voormalige vestingwerken.

Limosella L.

557. *L. aquatica* L. Waaloever te Beuningen, M. Coenen. Langs den Waaloever in de Ooische waard en te Weurt.

Ord. 65. Orobancheae.

Orobanche L.

558. *O. Rapum* Thuill. In onbebouwde gronden, op de wortels van *Sarothamnus vulgaris*, te Beek, Mariënboom, Hengstdal, Ubbergen en in de voormalige vestingwerken buiten de Molenpoort; op de wortels van *Quercus pedunculata* te Heumen en Malden.

559. *O. Galii Duby.* Op de wortels van *Galium verum* in de voormalige vestingwerken; op de wortels van *Galium elatum* te Weurt; op de wortels van *Gnaphalium dioicum* in de voormalige vestingwerken.
560. *O. rubens Wallr.* Op de wortels van *Medicago falcata* op bouwland op den berg te Beek.
561. *O. minor Sutt.* Op de wortels van *Trifolium pratense* te Weurt, Beuningen, Groesbeek en Berg en dal.

Ord. 66. Rhinanthaceae.

Melampyrum L.

562. *M. arvense L.* Algemeen in bouwlanden, op de klei, te Lent, Bommel en Oosterhout en in het Oosterhoutsche bosch.
coroll. alba. Bouwland bij het Oosterhoutsche bosch.
563. *M. pratense L.* In bouwlanden op de heuvels te Ubbergen, Beek, Berg en dal enz.; op beschaduwde plaatsen in kreupelboschjes en op veenachtige heidegronden.

Pedicularis L.

564. *P. sylvatica L.* Veenachtige en vochtige plaatsen in heidestreken; onder kreupelhout en langs wegen in heidestreken.
coroll. alba. Niet zeldzaam op moerassige plaatsen te Berg en dal en bij den Plasmolen.
565. *P. palustris L.* In de grift tusschen Lent en Elst; langs slooten te Neerbosch; in het Neerbosche broek; veengrond te Hatert, Over-Asselt en bij den Plasmolen.

Rhinanthus L.

566. *R. minor Ehrh.* Algemeen in wei- en hooilanden en langs wegen hier en daar; in de voormalige vestingwerken.
β. fallax Prod. Oosterhoutsche bosch.
567. *R. major Ehrh.* Algemeen in wei- en hooilanden en langs dijken.

form. umbrosa. Oosterhoutsche bosch.

568. *R. Alectorolophus* *Poll.* Niet zeldzaam in het Oosterhoutsche bosch; in de Ooische waard.

Euphrasia *L.*

569. *E. officinalis* *L. γ nemorosa* *Koch.*
 forma simplex: In de voormalige vestingwerken; op zandige bouwlanden algemeen.
 forma stricta: In de voormalige vestingwerken.
 forma ramosa: In de voormalige vestingwerken; algemeen op zandige bouwlanden.
570. *E. Odontites* *L.* Algemeen in bouwlanden en langs wegen te Hees, Neerbosch, St. Anna, Weurt, Beuningen, Lent enz.
 forma paludosa *Prod.* In rietgronden te Beuningen (0,6 meter).
 corolla alba, Beuningen, N. Abel.

Ord. 67. Labiatae.

Mentha *L.*

571. *M. rotundifolia* *L.* Aan slootkanten en op vochtige plaatsen; Ooische waard, Lent Bemmelen, Elst, Ressen enz.
572. *M. sylvestris* *L. α vulgaris* *Koch.*
 A. *Prod.* Ooische waard. N. Abel. Langs de grift te Lent.
 B. *Prod.* Ooische waard; Warthuizenstraat te Beuningen; langs slootkanten tusschen Hees en Weurt.
573. *M. aquatica* *L.* Langs waterkanten en in slooten op vele plaatsen.
 forma umbrosa. Huis Ubbergen.
 β. *hirsuta* *Prod.* Met de soort te Ubbergen; Beek en in de Ooi.
574. *M. arvensis* *L. α vulgaris* *Prod.* In bouw- en weilanden, langs kolken en slooten; Hees, Neerbosch, Weurt, Beuningen, Beek, Lent, Oosterhout, Heumen, Ooische waard, Plasmolen.

Pulegium Mill.

575. *P. vulgare Mill.* Bij het kasteel te Batenburg en te Middelaar, N. Abel; te Wijchen, tusschen den Heumenschen molen en het dorp en tusschen Heumen en Over-Asselt.

coroll. alba. Bij den Heumenschen molen.

Lycopus L.

576. *L. europaeus L.* In veenplassen en langs slooten te Hatert, Groesbeek, bij den Plasmolen enz.; langs slooten en kolken te Hees, Neerbosch, in de Meerwijk en de Ooische waard.

Salvia L.

577. *S. pratensis L.* Voormalige vestingwerken buiten de Hertogspoort; Ooische waard; Oosterhoutsche bosch; uiterwaarden te Weurt, Beuningen, Lent enz.

(*S. sylvestris L.* Flora Noviomagensis Ed. I; *Prod.* pag. 190 is gebleken te zijn *S. pratensis L.*).

Origanum L.

578. *O. vulgare L.* Overvloedig in het Oosterhoutsche bosch; langs de Waaldijken te Bommel, Lent, Weurt en Beuningen.

Thymus L.

579. *T. Serpyllum L.*

α. *Chamaedrys Prod.* Overvloedig in de voormalige vestingwerken, in heidevelden en langs zandige wegen. corollis albis, calycibus viridibus *Prod.* In de vestingwerken op den voormaligen Boddendaal.

β. *pulegioides Koch.* (?) Hengstdal.

γ. (β.) *angustifolius Prod.* Bergen te Beek en Berg en dal; bij Wichem.

Calamintha Mönch.

580. *C. Acinos Clairv.* Bij het voormalige fort Zeelandia,

N. Abel; bij het kasteel te Weurt; Oosterhoutsche bosch; Ooische waard; voormalige vestingwerken buiten de Hezelpoort.

581. *C. officinalis* *Mönch*. Vestingwerken bij Nijmegen, B. in Hrb. Abel.

Clinopodium *L.*

582. *C. vulgare* *L.* Onder struikgewas op den Hunerberg; langs den weg naar Ubbergen en langs het wandelpad tusschen Groesbeek en den Plasmolen.

Nepeta *L.*

583. *N. Cataria* *L.* Langs den Griftdijk tusschen Lent en Elst; op den St. Jansberg bij den Plasmolen.

Glechoma *L.*

584. *G. hederacea* *L.* Algemeen op grasgronden, langs wegen, op vochtige plaatsen en onder hakhout.

β. *major* *Prod.* Onder hakhout te Beek en in de Meerwijk; langs een sloot te Oosterhout.

Lamium *L.*

585. *L. amplexicaule* *L.* Algemeen in bouwlanden, moeshoven enz.

forma umbrosa. Onder elzenhakhout langs een sloot te Weurt.

586. *L. purpureum* *L.* Algemeen in bouwlanden en moeshoven, langs wegen en onder hakhout.

587. *L. maculatum* *L.* Niet zeldzaam in heggen en onder hakhout te Ubbergen, Beek, Berg en dal en Heumen; verder in heggen en op ruwe plaatsen te Hees, Weurt, enz.

form. umbrosa. Huis Ubbergen.

588. *L. album* *L.* Algemeen langs wegen, tusschen hakhout, op ruwe plaatsen enz.

coroll. rosea. Ubbergen.

Galeobdolon *Huds.*

589. *G. luteum* *Huds.* Op beschaduwde vochtige gronden op

vele plaatsen, vooral te Ubbergen, Beek, Berg en dal en Neerbosch.

Galeopsis L.

590. *G. Ladanum L.*
β. angustifolia Prod. Bij Nijmegen, B., Hrb. Abel.
γ. angustifolia parviflora Prod. Bij Beekmansdal te Ubbergen en in de Ooische waard N. en T. Abel.
591. *G. ochroleuca Lam.* In bouwland, op zandgrond, op vele plaatsen.
592. *G. Tetrahit L.* Algemeen in bosschen, onder kreupeelhout en op bouwlanden.
 coroll. alba, met de soort, vooral te Beek algemeen.
593. *G. versicolor Curt.* Op boekweitakkers te Groesbeek, N. en T. Abel.

Stachys L.

594. *S. sylvatica L.* Valkhof; in bosschen en langs slooten niet zeldzaam.
595. *S. palustris L.* Langs vochtige bouwlanden en slooten en in bosschen niet zeldzaam.
 forma tenera. Beuningen.
596. *S. arvensis L.* Algemeen op zandige bouwlanden en hier en daar in moeshoven.

Betonica L.

597. *B. officinalis L.*
 **α. hirta Koch.* Tusschen Beek en Groesbeek, v. d. B.
β. intermedia Prod. (Uilenput, Un. 1847); in het Hengstdal en de Vierperken; heide bij Malden.
γ. glabrata Koch. Hengstdal; bij den Plasmolen.

Marrubium L.

598. *M. vulgare L.* In de voormalige vestingwerken, B;
 M. Coenen in Hrb. Abel.

Ballota L.

599. *B. foetida* Lam. Voormalige stadswallen en vestingwerken overvloedig; langs de wegen te Mariënboom, Hees, Weurt enz.

fol. variegat. Voormalige vestingwerken bij de Molenpoort.

*coroll. alba, onder een heg te Groesbeek, v. d. T.

Scutellaria L.

600. *S. galericulata* L.
 α. *pubescens* Prod. In de Meerwijk.
 β. *vulgaris* Prod. Op vele plaatsen langs slooten en waterkanten en op veenachtige grasgronden.
 (*S. hastifolia* L., (Prod. I, pag. 203). Veen bij den Plasmolen, is gebleken een groote vorm te zijn van *Scutellaria minor* L.)
601. *S. minor* L. Hatertsche broek, Wichensche venen, bij den Plasmolen.

Prunella L.

602. *P. vulgaris* L. In weilanden, grasperken, langs wegen enz.
 forma *umbrosa*. Beschaduwde plaatsen te Beek.

Ajuga L.

603. *A. reptans* L. Algemeen op grasgronden, vochtige plaatsen enz.
 forma *umbrosa*. Beschaduwde plaatsen te Beek.
 coroll. alba. In de Meerwijk.

Teucrium L.

604. *T. scorodonia* L. Algemeen in bergachtige boschrijke streken.

Ord. 68. Verbenaceae.

Verbena L.

605. *V. officinalis* L. Langs den muur bij de kerk te

Persingen en langs den Waaldijk te Bommel, N. en T. Abel.; in de Vossenpels te Lent, het Oosterhoutsche bosch en langs den Waaldijk tusschen Beuningen en Ewijk.

Ord. 69. Lentibulariaceae.

Pinguicula L.

606. *P. vulgaris L.* Op veenachtigen grond tusschen Berg en dal en Groesbeek, M. Smeets, T. Abel.

Utricularia L.

607. *U. vulgaris L.* In slooten te Beek, in de Ooi; in het Hatertsche en Maldensche broek, bij den Plasmolen.
608. *U. neglecta Lehm.* In een ondiepe sloot tusschen Mook en den Plasmolen, v. d. B. en T. Abel.
609. *U. intermedia Hayne.* In een sloot in de Ooi, M. Coenen; bij de kapel van St. Willebrordus, Un. 1853; in een veenpoel bij den Plasmolen, v. d. B. en T. Abel.
610. *U. Bremii Heer,* Veenpoel bij de kapel van St. Willebrordus te Over-Asselt, T. Abel.; veenpoel bij den Plasmolen, v. d. B. en T. Abel.
611. *U. minor L.* In een sloot in de Ooi, N. Abel.

Ord. 70. Primulaceae.

Lysimachia L.

612. *L. thyrsoflora L.* Langs slootkanten in het Hatertsche broek en bij het tolhuis te Neerbosch.
613. *L. vulgaris L.* (fofis oppositis et ternis) Op vochtige plaatsen in boschjes en langs slooten, niet zeldz.
614. *L. Nummularia L.* Op vochtige plaatsen langs boschen, in vochtige weiden, langs slooten en in venen.
var. *pedunculis foliolorgioribus*, te Weurt.
615. *L. nemorum L.* Langs beekjes, op beschaduwde plaatsen, bij den Plasmolen.

Anagallis L.

616. *A. arvensis L.* Op bouwlanden, op zand- en kleigrond, in moeshoven enz. algemeen. Valkhof.

β. foliis floribusque superioribus ternis
Op bouwlanden, op zand- en kleigrond, in het Hengstdal,
te Beuningen en Ewijk.

Centunculus L.

617. *C. minimus L.* Op een zandige plaats in de Wichensche venen. D. J. Bosch in Hrb. Abel.

Primula L.

618. *P. elatior Jacq.* Niet zeldzaam op het Huis Ubbergen; in vochtige weiden te Ubbergen en Beek.
619. *P. officinalis Jacq.* Oosterhoutsche bosch; bergen te Ubbergen, Berg en dal en in de Meerwijk; weiland te Beek.

Hottonia L.

620. *H. palustris L.* In slooten, poelen en op moerasrige gronden, niet zeldzaam.
flores dilute rosei. Hatertsche broek.

Ord. 71. *Plumbagineae.*

Statice L.

621. *S. elongata Hoffm.* Voormalige vestingwerken; grasgrond bij de St. Annalaan.

Ord. 72. *Plantagineae.*

Littorella L.

622. *L. lacustris L.* Langs vochtige greppels aan den grindweg naar Wichen.
β. erecta Herrenkohl. In een plas bij den Maasdijk te Heumen, Herrenkohl in Hrb. Abel.

Plantago L.

623. *P. major L.* Algemeen.
β. minor. Niet zeldzaam in het Hatertsche broek en de Wichensche venen.
624. *P. media L.* Algemeen.
forma umbrosa. Oosterhoutsche bosch.
625. *P. lanceolata L.*
α. vulgaris Prod. Algemeen.

a. angustifolia *Prod.* Weurt, N. Abel.

var. *vivipara*. Ooische waard.

- †626. *P. ramosa* *Gil.* (*P. arenaria* *W. et K.*) Vestingwerken bij de (nieuwe) Haven.

Subclass. IV. Monochlamydeae.

Ord. 73. Amarantaceae.

Amarantus *L.*

627. *A. Blitum* *L.* Algemeen langs een muur op de Oude Stadsgracht (door verbouwing verloren gegaan).
 †628. *A. retroflexus* *L.* Vestingwerken buiten de voormalige Hezelpoort.

Ord. 74. Chenopodeae.

Salsola *L.*

629. *S. Kali* *L.* Ooische waard, D. J. Bosch; Vestingwerken buiten de voormalige Hezelpoort.

Polycnemum *L.*

- *630. *P. arvense* *L.* Over-Asselt, B.

Chenopodium *L.*

631. *C. hybridum* *L.* Langs de voormalige gracht buiten de Hezelpoort; in moeshoven te Hees.
 632. *C. murale* *L.* Oude muur op het Valkhof.
 633. *C. album* *L.*
 a. spicatum *Koch.* Op bouwlanden te Hees niet zeldzaam; bouwland te Mook.
 β. cymigerum *Koch* Ooische waard; kleigrond te Weurt.
 634. *C. polyspermum* *L.*
 a. cymoso-racemosum *Koch.* In moeshoven te Lent; bij het fort Kraijenhoff; op het huis Ubbergen en den Ooidijk; Ooische waard.
 635. *C. vulvaria* *L.* Op bouwland te Hees.
 636. *C. glaucum* *L.* (*Blitum glaucum* *Koch. Prod.*) In de Ooische waard.

Blitum L.

637. *B. Bonus Henricus* C. A. M. Langs den dijk bij Altona (gem. Valburg) G. Zwart in Hrb. A bel.
638. *B. rubrum* *Rchb.* In de Ooische waard.
β. acuminatum *Koch.* Voormalige Stadsgracht buiten de Hezelpoort.

Beta L.

- †639. *Beta vulgaris* L. Hare varieteiten krotten en mangelwortels, hier en daar in 't groot verbouwd.

Spinacia L.

- †640. *S. spinosa* *Mönch.* Hier en daar gekweekt; verwilderd te Hees.

Atriplex L.

641. *A. patula* L. In bouwland te Lent.
642. *A. latifolia* *Wahl.* Op de uiterwaarden te Lent; in de Ooische waard.
valida M. et K. Ooische waard.

Ord. 75. Polygoneae.

Rumex L.

643. *R. Hydrolapathum* *Huds.* In en langs slooten te Hatert, Hees, Neerbosch en Beuningen.
644. *R. crispus* L. In weilanden, langs slooten en wegen te Hees, Neerbosch, Weurt, Beuningen, Ubbergen, in de Ooi enz.
645. *R. obtusifolius* L. In grasgronden en onder kreupelhout niet zeldzaam.
646. *R. conglomeratus* *Murr.* Langs slooten te Lent en Beuningen.
647. *R. sanguineus* L.
α. viridis *Prod.* In het Oosterhoutsche bosch en te Ubbergen.
β. genuinus *Prod.* Bij Nijmegen, B., in Hrb. A bel.

648. *R. martimus* *L.* Langs de voormalige stadsgracht buiten de Hezelpoort; Hatertsche broek, Maldensche broek, Ooische waard.
649. *R. Acetosa* *L.* Algemeen in grasgronden, in weiden en kreupelboschjes.
650. *R. Acetosella* *L.* Algemeen op zand- en heidegronden.
β. angustifolia *Koch.* Heidegronden hier en daar.

Polygonum *L.*

651. *P. amphibium* *L.*
α. glabratum, form. *I. natans* *Prod.* In slooten en grachten te Lent, Hatert en Mook.
β. fluitans *Prod.* Te Lent.
652. *P. pallidum* *With.* Voormalige stadsgracht buiten de Hezelpoort.
653. *P. nodosum* *Pers.*
β. vulgatum, *α. genuinum* *Prod.* Voormalige stadsgracht buiten de Hezelpoort; langs wegen en bouwlanden.
flor. albidis. Voormalige stadsgracht buiten de Hezelpoort.
fol. subt. incanis. Uiterwaarden te Lent, N. Abel.
654. *P. Persicaria* *L.* Te Malden.
subspec. 2 *Prod.* (*P. Persicaria biforme* *Whlb.*)
 In de grift te Lent; in moeshoven te Mook.
655. *P. Hydropiper* *L.* Vochtige plaatsen te Malden; in slooten bij het Huis den Duckenburg en het Oosterhout-sche bosch; kastanjebosch te Beek.
656. *P. minus* *Huds.*
b. strictum *Braun.* Bouwland te Malden.
c. longifolium. Vestingwerken buiten de voormalige Hezelpoort.
β. latifolium *Braun.* Te Malden,

657. *P. aviculare* *L.*
 α. *triviale* *Rehb.* Algemeen op bebouwde en onbebouwde gronden.
 β. *erectum* *L.* Op dezelfde gronden.
 γ. *neglectum* *Bess.* Langs den weg tusschen Mook en den Plasmolen, v. d. B. en T. Abel.
658. *P. Convolvulus* *L.* Algemeen hier en daar, in heggen en bouwland, vooral op zandgrond.
659. *P. dumetorum* *L.* In heggen te Ubbergen, Beek, Hees en Mook.
660. *P. Fagopyrum* *L.* Ooische waard, St. Anna, Hatert (verwilderd).
661. *P. tataricum* *L.* In aardappel- en boekweitakkers te St. Anna, Hatert en Hees.

Ord. 76. Euphorbiaceae.

Buxus *L.*

- †662. *B. sempervirens* *L.* Gekweekt en verwilderd.
Euphorbia *L.*
663. *E. Helioscopia* *L.* Op bouwlanden en in moeshoven.
664. *E. stricta* *Sm.* Aan den Bemmelschendijk en te Lent, N. Abel. In de Ooischen waard en het Oosterhoutsche bosch; langs slootkanten te Bommel en Beuningen.
665. *E. palustris* *L.* Langs slooten en kolken in de Ooi, te Persingen, Ubbergen, Lent, Bommel, Weurt, Beuningen enz.
666. *E. Gerardiana* *Jacq.* Op de Griend te Weurt en langs den grindweg te Beuningen; Ooische waard, Oosterhoutsche bosch en langs de Waaldijken.
forma longibracteata *Sur.* (Verslag 1882) Op bouwland (kleigrond) te Ewijk.
667. *E. Cyparissias* *L.* Zandgrond te Weurt, Beuningen, Lent, Oosterhout en in het Oosterhoutsche bosch.
668. *E. Esula* *L.* Algemeen langs dijken, in weilanden, op uiterwaarden enz.

669. *E. Peplus L.* In moeshoven en bouwlanden te Beek, Hees, Neerbosch, Weurt, Beuningen, Lent, Mook enz.
 670. *E. exigua L.* In bouwlanden, op kleigrond, te Weurt, Beuningen en Ewijk en in de Ooischè waard.

Mercurialis L.

671. *M. annua L.* Algemeen op onbebouwde gronden, op ruwe plaatsen, in moeshoven enz.; zeer algemeen in de bouwlanden tusschen Nijmegen en Hees.

Ord. 77. *Urticeae.*

Urtica L.

672. *U. urens L.* Algemeen aan ruigten, in moeshoven en tuinen, onder heggen, langs wegen enz.
 673. *U. dioica L.* Op onbebouwde beschaduwde plaatsen, langs boschjes, in heggen enz.

Parietaria L.

674. *P. diffusa M. et K.* Aan een ouden olm op de voormalige stadswal; oude muur op den Doddendaal; oude muren in het Kronenburger park.

Cannabis L.

- †675. *C. sativa L.* Bij Hees (verwilderd).

Humulus L.

676. *H. Lupulus L.* In heggen en kreupelboschjes te Ubbergen, Beek, Weurt, Beuningen, Hatert, Groesbeek, bij den Plasmolen enz.

Ulmus.

677. *U. campestris L.* Veel aangeplant; hier en daar in bosschen.
 678. *U. suberosa Ehrh.* Tusschen kreupelhout te Ubbergen, Weurt en Valburg; Oosterhoutsche bosch.

Ord. 78. *Juglandaeae.*

Juglans L.

- †679. *J. regia L.* Aangeplant vooral langs de Waaldijken, bij dorpen en boerenwoningen.

Ord. 79. Cupuliferae.

Fagus L.

680. *F. sylvatica L.* Bosschen te Ubbergen, Beek, in de Meerwijk, te Hatert enz.; aangeplant en verwilderd.

Castanea Tournf.

681. *C. vulgaris Lam.* Bosschen te Ubbergen en Beek; aangeplant en verwilderd.

Quercus L.

682. *Q. pedunculata Ehrh.* Bosschen te Ubbergen, Beek, in de Meerwijk, te Groesbeek, Malden, Over-Asselt, bij den Plasmolen enz.; aangeplant en verwilderd.

Corylus L.

683. *C. Avellana L.* In de boschjes te Ubbergen, Beek, Berg en dal, in de Meerwijk, Groesbeek enz.

Carpinus L.

684. *C. Betulus L.* In bosschen tusschen Groesbeek en den Plasmolen; in heggen te Ubbergen, Mook en Weurt; op het Huis Ubbergen.

Ord. 80. Salicineae.

Salix L.

685. *S. fragilis L.* In de Ooische waard, te Hatert.
β. decipiens Hoffm. In de Ooische waard.
686. *S. alba L.* Ooische waard, Ooidijk, langs waterkanten te Weurt, Hatert enz.
γ. vitellina L. Langs slootkanten te Ubbergen, N. et T. Abel.
687. *S. amygdalina L. β. concolor Koch.* Op moerassige plaatsen te Ubbergen; Waaldijk bij het fort Kraijenhoff.
688. *S. undulata Ehrh.* Ooische waard (flor. Aug., Sept.)
689. *S. babylonica L.* Aangepl. langs grachten, vijvers enz.

690. *S. purpurea* L. In een weide te Weurt, N. Abel; langs een waterkant te Beek; Ooische waard; Oosterhoutsche bosch.
691. *S. viminalis* L. Ooische waard; uiterwaarden tusschen Weurt en Beuningen.
β. angustifolia Prod. Vochtige plaats te Ubbergen.
692. *S. stipularis* Sm. Langs waterkanten te Ubbergen.
693. *S. cinerea* L. Ooische waard; Oosterhoutsche bosch.
694. *S. Caprea* L. Hunerberg bij Ubbergen; Huis Ubbergen; straatweg bij Beek; boschje achter het logement het Spijker te Beek.
695. *S. aurita* L. Boschjes tusschen de Meerwijk en Berg en dal; uiterwaarden bij Weurt en Beuningen.
696. *S. repens* L.
α. vulgaris Koch. Algemeen in veenachtige zand- en heidegronden te Hatert, Wichen, Over-Asselt enz.
β. fusca Sm. Te Weurt, N. Abel.
γ. argentea Sm. Zandgrond te Weurt; bij de herberg 'de Teersdijk'; tusschen Hatert en Over-Asselt.

Populus L.

697. *P. alba* L. Oosterhoutsche bosch en aangeplant.
698. *P. canescens* Sm. Te Hees en aangeplant.
699. *P. tremula* L. Ubbergen, Beek, Neerbosch, verwilderd.
- †700. *P. pyramidalis* Roz. Hier en daar langs wegen enz. en aangeplant.
701. *P. nigra* L. Bosschen te Hatert; tusschen de Meerwijk en Berg en dal.
- †702. *P. monilifera* Ait. Oosterhoutsche bosch; aangepl.

Ord. 81. Plataneeae Lest.

Platanus L.

- †703. *P. orientalis* L. Hier en daar aangeplant.

Ord. 82. Betulineae Rich.

Betula L.

704. *B. alba* L. Op zandgrond en in heidestreken.

β. pendula. Bosschen te Ubbergen.

705. *B. pubescens Ehrh* Bosschen te Ubbergen en Beek.

Alnus Tourn.

706. *A. glutinosa Gärtn.* Langa slooten en in boschjes op moerassige plaatsen.

Ord. 83. Myricaceae.

Myrica L.

707. *M. Gale L.* Algemeen in veenachtige heidestroken te Hatert, Malden, Wichem, O.-Asselt, bij den Plasmolen enz.

Ord. 84. Coniferae.

Taxus L.

708. *T. baccata L.* Te Ubbergen.

Juniperus L.

709. *J. communis L.* In zandgronden op de heuvels te Beek, Berg en dal, Groesbeek en op heidegronden.

Pinus L.

710. *P. sylvestris L.* Bosch en heidegronden te Beek, Hatert en Groesbeek.

- †711. *P. Pinaster Ait.* Huis Ubbergen.

712. *P. Larix L.* Ubbergen, Meerwijk, Oosterhoutsche bosch.

713. *P. Abies L.* Zand en heidegronden te Ubbergen en in de Meerwijk.

714. *P. Picea L.* Hatertsche broek.

Classis II. Monocotyledoneae.

Ord. 85. Hydrocharideae.

Stratiotes L.

715. *S. aloides* L. Algemeen in de Grift te Lent en Elst; in de slooten in de Ooi, te Persingen, Gent, Hatert, Neerbosch, Heumen, Wichensche venen, Valburg enz.

Hydrocharis L.

716. *H. Morsus ranae* L. Overvloedig in de Grift te Lent en Elst; slooten en kolken in de Ooi, te Persingen, Hatert, bij den Plasmolen enz.

Elodea Rich.

717. *E. canadensis* Mich. In het riviertje het Meer bij Ubbergen tot aan de stad en aan den linker Waaloever, Juli 1864; later in slooten in de Ooi, te Beek, Lent, Bommel, Oosterhout, Weurt, de Plasmolen enz.

Ord. 86. Alismaceae.

Alisma L.

718. *A. Plantago* L. Algemeen in slooten en langs kolken.
β. *lanceolatum* Koch. In slooten te Lent, Neerbosch, Wichen en het Hatertsche broek.
719. *A. natans* L. In een sloot achter Neerbosch; Hatertsche en Maldensche broek, Wichensche venen, moerassige poelen te Groesbeek.
720. *A. rauunculoides* L. Wichensche venen; in een sloot tusschen Middelaar en den Plasmolen.

Sagittaria L.

721. *S. sagittifolia L.* In slooten en grachten; langs kolken.

Ord. 87. Butomeae.*Butomus L.*

722. *B. umbellatus L.* Algemeen in slooten, langs kolken en in de Grift te Lent.

Ord. 88. Juncagineae.*Scheuchzeria L.*

723. *S. palustris L.* Moerassige veenpoelen bij de ruine van de kapel van St. Willebrordus bij Over-Asselt,

Triglochin L.

724. *T. palustre L.* Wichensche venen, D. J. Bosch. Hrb. Abel.

Ord. 89. Potameae.*Potamogeton L.*

725. *P. natans L.* In slooten en kolken in de Ooi, te Persingen, Lent en Hatert.
- *726. *P. oblongus Viv. forma minor*, Groesbeek, Un. 1847.
727. *P. rufescens Schrad.* In slooten, in veengronden, tusschen Heumen en Hatert; in het Hatertsche broek en bij den Plasmolen.
728. *P. lucens L.* In het riviertje het Meer bij Ubbergen; in slooten te Persingen, Hatert en bij den Plasmolen.
729. *P. perfoliatus L.* In het riviertje het Meer bij Ubbergen; in de Waal; in slooten in de Ooi, te Persingen en Ubbergen.
730. *P. crispus L.* in slooten, grachten en kolken in de Ooi, te Persingen, Ubbergen, Hees, Wèurt, Beuningen, Lent en Valburg.
731. *P. compressus L.* In het riviertje het Meer bij Ubbergen; Huis Ubbergen; in een sloot te Beuningen; in een zacht stroomende sloot in het Neerbosche broek.

732. *P. obtusifolius* *M. et K.* Wichensche venen (forma minor); in een sloot te Beuningen (forma major).
 733. *P. pusillus* *L. β. vulgaris* *Fries.* In slooten in de Ooi.
 734. *P. pectinatus* *L. β. scoparius* *Wallr.* In een zacht stroomende sloot in het Neerbossche broek.
 735. *P. densus* *L. (fol. linearilanceolatis)* In een sloot in de Ooi. (*fol. ellipticis—lanceolatis*) In slooten te Gent in de Betuwe; in zacht stroomend water langs de Slijk-Ewijksche straat te Valburg.

Zanichellia *L.*

736. *Z. palustris* *L.* In een sloot te Hees.

Ord. 90. Lemnaceae.

Lemna *L.*

737. *L. trisulca* *L.* In de Grift te Lent; in slooten te Lent, Valburg, Neerbosch en Beuningen.
 738. *L. polyrrhiza* *L.* In slooten te Hees, Neerbosch, Hatert enz.
 739. *L. minor* *L.* Algemeen in slooten en grachten.

Ord. 91. Thyphaceae.

Typha *L.*

740. *T. angustifolia* *L.* Voormalige rietgronden buiten de Hezelpoort; langs slooten en kolken in de Ooi en te Lent.
 741. *T. latifolia* *L.* Op de Griend te Weurt; Plasmolen.

Sparganium *L.*

742. *S. ramosum* *Huds.* Slooten in de Ooi, te Persingen, Lent en Beuningen; in het Hatertsche broek, te Mook en bij den Plasmolen.
 743. *S. simplex* *Huds.* Slooten in de Ooi, te Weurt, Beuningen, Lent, Hatert en Mook; Hatertsche broek, Wichensche venen en bij den Plasmolen.
 744. *S. minimum* *Fr.* (= *Sp. natans* *Prod.*) Malden-

sche broek, N. Abel.; veenkuilen bij den Plasmolen.

745. *S. natans* (L.) Fr. (= Sp. affine Prod.) Veenkuilen bij den Plasmolen.

Ord. 92. Aroideae.

Arum L.

746. *A. maculatum* L. Huis Ubbergen; boschjes te Beek; Dennenlaan te Neerbosch; op den Duckenburg; Maasdijk tusschen Heumen en Mook; bij den Plasmolen.
β. immaculatum Prod. Meer algemeen dandesoort.
spatha purpurea. Te Ubbergen.

Calla L.

747. *C. palustris* L. Hatertsche broek v. d. T. Langs een sloot bij het tolhuis te Neerbosch.

Acorus L.

748. *A. Calamus* L. In de grift te Lent en Elst.

Ord. 93. Orchideae.

Orchis L.

749. *O. Morio* L. Vochtig weiland tusschen het fort Kraijenhoff en Weurt; in een weide bij het tolhuis te Neerbosch; in het Neerbosche broek.
750. *O. maculata* L.
α. genuina Rich. f. Moerassige plaats te Berg en dal. Maldensche broek.
δ. elodes Griseb. Moerassige plaatsen te Beek en Berg en dal; veengrond te Hatert; Heumen; bij den Plasmolen en de kapel van St. Willebrordus te Over-Asselt.
751. *O. latifolia* L. fil. Moerasgrond te Berg en dal en Beek; Neerbosche en Maldensche broek.
752. *O. incarnata* L. fil. Moerasgrond te Berg en dal en Beek; Maldensche broek.

Anacamptis Rich.

- *753. *A. pyramidalis* Rich. bij Nijmegen, B.

Gymnadenia R. Br.

- 754.
- G. conopsea R. Br.*
- Neerbosche broek

Platanthera Rich.

- 755.
- P. bifolia Rich.*
- (Weurt, M. Coenen. Veengrond tusschen Berg en dal en Groesbeek, M. Smeets.) bij den Plasmolen.

- 756.
- P. chlorantha Cust.*
- Onder een heg op de uiterwaarden tusschen het fort Kraijenhoff en Weurt.

Epipactis Rich.

- 757.
- E. latifolia All.*
- Oosterhoutsche bosch; tusschen kreupelhout achter Neerbosch; Neerbosche broek; Huis den Doddendaal te Ewijk.

Listera R. Br.

- 758.
- L. ovata R. Br.*
- Oosterhoutsche bosch, M. Coenen, in herb. Abel. Huis Ubbergen; langs het beekje bij den Plasmolen.

Spiranthes Rich.

- 759.
- S. autumnalis Rich.*
- Hatertsche broek. B., in herb. Abel.

Sturmia L.

- 760.
- S. Loeselii Rchb.*
- Plasmolen, Un. 1873.

Malaxis Sw.

- 761.
- M. paludosa Sw.*
- Achter de bouwhof de Diervoort bij Over-Asselt, B., in Hrb. Abel. Wichensche venen, L a c. Plasmolen Un. 1873.

Ord. 94. Irideae.*Iris L.*

- 762.
- I. Pseud-Acorus L.*
- Algemeen langs slooten, kolken en op moerassige plaatsen.

Ord. 95. Amaryllideae.*Narcissus L.*

- 763.
- N. Pseudo-Narcissus L.*
- Hunerberg bij Ubbergen.

Galanthus L.

764. *G. nivalis L.* In kreupelboschjes te Ubbergen, Beek, Berg en dal, enz.

Ord. 96. *Asparageae.**Asparagus L.*

765. *A. officinalis L.* Ooische waard; Oosterhoutsche bosch; bij het kasteel te Weurt.

Convallaria L.

766. *C. Polygonatum L.* Boschrijke plaatsen te Ubbergen.
 767. *C. multiflora L.* In kreupelboschjes te Ubbergen, Beek, Neerbosch en op het Huis Hulsen.
γ. ovata Lam. Vochtige plaatsen in de boschjes te Ubbergen en Beek.
 768. *C. majalis L.* In kreupelboschjes te Ubbergen, Beek, Berg en dal, het Hengstdal en bij Marienboom.

Maianthemum Wigg.

769. *M. bifolium DC.* In kreupelboschjes te Ubbergen, Beek, Berg en dal, in de Meerwijk en het Hengstdal.

Ord. 97. *Liliaceae.**Ornithogalum L.*

770. *O. umbellatum L.* Voormalige vestingwerken; Oosterhoutsche bosch; in bouwlanden te Beek; langs slootkanten te Neerbosch; Valburg.

Gagea Salisb.

871. *G. arvensis Schult.* (Bouwland op de heerlijkheid Loenen, M. Coenen); bouwland te Hees en te Weurt en langs een binnenweg te Hees naar 't fort Kraienhoff.
 772. *G. lutea Schult.* Onder een heg over het oude schoolgebouw te Beek.

Allium L.

773. *A. vineale L.* Overvloedig in de voormalige vestingwerken en in de Ooische waard.

774. *A. oleraceum* L. Ubbergen, achter Simple Villa.
 β. latifolium Koch. Grient te Weurt, Gevers
 Deijnoot en Abel.
775. *A. Schoenoprasum* L. Ooische waard.
- †776. *A. Cepa* L. (gewone ui) en †777. *A. Porrum* L.
 (prei), worden hier en daar in het groot verbouwd, b. v.
 te Lent en Hees.

Muscari Tourn.

778. *M. botryoides* Mill. Onder kreupelhout bij het voor-
 malige tolhuis te Ubbergen.

Nartheecium Moehr.

779. *N. ossifragum* Huds. Op moerassige heide- en veen-
 streken te Hatert, Over-Asselt, Heumen, Malden, Wi-
 chen enz.

Ord. 98. Colchicaceae.

Colchicum L.

780. *C. autumnale* L. Op bouwland over de Meldersche
 laan te Valburg, M. Coenen, in Hrb. Abel.

Ord. 99. Juncaceae.

Juncus L.

781. *J. conglomeratus* L. Vochtige plaatsen te Heumen.
782. *J. effusus* L. Algemeen op vochtige schrale gronden.
- *783. *J. pygmaeus* Thuill. Maldensche broek, Un. 1874.
784. *J. capitatus* Weig. Hatertsche broek, N. Abel;
 langs den weg tusschen Mook en den Plasmolen, v. d.
 B. en T. Abel.
785. *J. sylvaticus* Reich. Te Wichen. (Groesbeek, Un. 1847.)
786. *J. lamprocarpos* Ehrh. Op vochtige en moerassige
 plaatsen te Beek, Heumen en Beuningen. Wichensche
 venen.
787. *J. supinus* Mönch. Hatertsche broek en Wichensche
 venen.

forma fluitans, Veengrond te Wichen.

β. nigritellus Koch. Wichensche venen; tusschen Over-Asselt en Heumen.

788. *J. squarrosus L.* Niet zeldzaam in de heide tusschen Hatert en Over-Asselt.
789. *J. Gerardi Lois.* Wichensche venen; Beuningen.
790. *J. Tenageia Ehrh.* Bij Wichen; in drassig weiland tusschen Mook en den Plasmolen. (Maldensche broek, Un. 1853.)
791. *J. bufonius L.* Vochtige plaatsen te Beuningen en Heumen en bij den Plasmolen.

Luzula DC.

792. *L. pilosa W.* Huis Ubbergen; bosschen te Ubbergen, Beek en Mook.
793. *L. maxima DC.* Beuningen; niet zeldzaam in de bosschen te Ubbergen en Beek.
- *794. *L. albida DC.* Bosschen te Beek, v. d. B.
795. *L. campestris DC.* Bergen te Ubbergen en Beek.
β. ericetorum v. Hall. Bergen te Beek en bij den Plasmolen.
796. *L. multiflora Lej.* Op de bergen te Beek; achter het logement "het Spijker".
β. congesta (L.) Lej. Boschjes op den St. Jansberg bij den Plasmolen.

Ord. 100. Cyperaceae.

Cyperus L.

797. *C. fuscus L.* Langs den Waaloever in de Ooische waard en te Weurt.

Rhynchospora Vahl.

798. *R. alba Vahl.* Vochtige heidestrecken te Groesbeek, Malden, Hatert. Over-Asselt, Mook, bij den Plasmolen enz.
799. *R. fusca R. S.* Algemeen in veenplassen te Over-Asselt en in de Wichensche venen.

Heleocharis R. Br.

800. *H. palustris R. Br.* Moerassige plaatsen in de Meerwijk en bij den Plasmolen; uiterwaarden in de Ooi; slootkanten in de Ooi, te Lent, Weurt, Beuningen enz.
801. *H. uniglumis Lk.* Veengrond bij den Plasmolen, Lac. en Abel.
802. *H. multicaulis Sm.* Moerassige plaats te Hatert.
803. *H. acicularis R. Br.* Langs slooten en kolken in de Ooische waard, de Ooi, te Persingen, Ubbergen, Weurt en Lent.

Scirpus L.

804. *S. caespitosus L.* Heide te Hatert; Waaloever te Weurt.
805. *S. pauciflorus Lightf.* Bij Nijmegen, B., Hrb. Abel.
806. *S. fluitans L.* Langs slootkanten in de Ooische waard; overvloedig in het Hatertsche broek en de Wichensche venen.
807. *S. setaceus L.* Waaloever te Weurt; te Beek; vochtig weiland tusschen Mook en den Plasmolen; Hatertsche broek.
808. *S. lacustris L.* Algemeen langs kolken en slooten.
809. *S. maritimus L.* Langs de grift te Lent; op vochtige plaatsen in de Ooische waard en langs de Oude Waal.
810. *S. sylvaticus L.* Langs slooten en op vochtige plaatsen te Beuningen en Beek; op het Huis Ubbergen.

Eriophorum L.

811. *E. vaginatum L.* Hatertsche broek; bij de ruine van de kapel van St. Willebrordus te Over-Asselt.
812. *E. latifolium Hopp.* Veen bij den Plasmolen, Lac. en T. Abel.
813. *E. angustifolia Roth.* Algem. in veenachtige streken.

Carex L.

(*Carex dioica L.* (mas.) bij Nijmegen, B. in Hrb. Abel. is volgens de heer J. D. Kobus, waarschijnlijk

- C. panicea* L. waarvan de vrouwelijke aar verloren is gegaan).
814. *C. pulicaris* L. Hatertsche broek; venen bij den Plasmolen.
815. *C. disticha* Huds. Vochtige plaatsen in de voormalige vestingwerken buiten de Hezelpoort en het fort Zeelandia.
816. *C. arenaria* L. Overvloedig op zandgrond bij Heumen en bij den Plasmolen.
817. *C. muricata* L. Voormalige vestingwerken van de stad; Oosterhoutsche bosch; tusschen hakhout bij den St. Anthonismolen.
- *818. *C. divulsa* Good. Plasmolen, Un. 1853.
819. *C. paniculata* L. Moerasgrond te Beek en Ubbergen.
(*C. Ligerica* Gay. (*Prod.* pag. 290) In het Oosterhoutsche bosch en de Ooische waard is volgens onderzoek van den Heer J. D. Kobus *C. praecox* Jacq.)
(*C. Brizoides* L. *Prod.* pag. 290) Bij Nijmegen, B. is volgens Prof. H. C. van Hall zeer twijfelachtig.)
820. *C. remota* L. Huis Ubbergen; moerasgrond te Beek en langs slootkanten te Hees en Weurt.
821. *C. stellulata* Good. Vochtige plaatsen in de Meerwijk en bij den Plasmolen.
822. *C. leporina* L. In grasgronden te Ubbergen; Hatertsche en Maldensche broek.
823. *C. elongata* L. Zeldzaam te Berg en dal, v. II, in Hrb. Abel.
824. *C. canescens* L. Maldensche broek.
825. *C. vulgaris* Fries. Veengrond bij de kapel van St. Willebrordus te Over-Asselt.
826. *C. stricta* Good. Veen bij den Plasmolen, L. a. c. en T. Abel
827. *C. acuta* L. Bij het tolkantoor te Beek.
828. *C. pilulifera* L. Beschaduwde zandgr. te Ubbergen.

829. *C. praecox* Jacq. In het Oosterhoutsche bosch en de Ooische waard.
830. *C. panicea* L. Overvloedig in het Maldensche en Hatersche broek; tusschen Over-Asselt en Heumen.
831. *C. strigosa* Huds. In het Mormeldal te Beek.
832. *C. pallescens* L. Vochtige plaatsen op het Huis Ubbergen en te Berg en dal; veen bij den Plasmolen.
833. *C. flava* L. Huis Ubbergen; langs de grift te Lent en algemeen in de venen te Wich en, Over-Asselt en Malden.
var. *minor.*, langs slootkanten te Heumen en in het Wichensche veen, Hatertsche en Maldensche broek.
834. *C. Oederi* Ehrh. bij Nijmegen, B. Hrb. Abel. Maldensche broek (?) T. Abel. (Mook, Un. 1853)
835. *C. sylvatica* Huds. Bosschen te Berg en dal, v. H. in Hrb. Abel.
836. *C. Pseudo-Cyperus* L. Huis Ubbergen; langs slootkanten (onder hakhout) te Hatert, Weurt, Beuningen, Beek enz.
837. *C. ampullacea* Good. Huis Ubbergen, Water-Meerwijk; aan waterkanten te Beek; langs kolken in de Ooi.
838. *C. vesicaria* L. Langs kolken in de Ooi.
839. *C. paludosa* Good. Huis Ubbergen; moerasgrond te Beek.
840. *C. riparia* Curt. Langs een sloot te Beuningen; Huis Ubbergen; vochtige plaats te Beek.
- *841. *C. filiformis* L. Bij Nijmegen, Hoffman. (Prod. pag. 299); kapel van St. Willebrord bij Over-Asselt, Un. 1853.
842. *C. hirta* L. Op de Griend te Weurt; bouwland te Oosterhout; vochtigen zandgrond en langs de Grift te Lent; in de Water-Meerwijk.

Ord. 101. Gramineae.

Panicum L.

843. *P. glabrum* Gaud. Zandige bouwlanden.

844. *P. Crus Galli* L. Ooische waard ; zandige bouwlanden te Hees, Beek en Mook.

Setaria P. B.

845. *S. viridis* P. B. Zandige bouwlanden te St. Anna, Hatert, Berg en dal, te Mariënboom, in de Meerwijk enz.
846. *S. glauca* P. B. Berg en dal, v. H., Hrb. Abel.

Phalaris L.

847. *P. canariensis* L. Op ruige plaatsen te Ubbergen en Hees; voormalige vestingwerken buiten de Hertogspoort; gedempte gedeelten van de Oude haven.
848. *P. arundinacea* L. Ooische waard.

Anthoxanthum L.

849. *A. odoratum* L. Algemeen in grasgronden — vooral in de voormalige vestingwerken.
var. *vivipara*. Griend te Weurt.

Alopecurus L.

850. *A. pratensis* L. Algemeen in de voormalige vestingwerken; in weilanden, langs dijken en wegen in de Ooi, te Hees, Beek, Heumen enz.
851. *A. agrestis* L. Voormalige vestingwerken; bouwland te Weurt; Oosterhoutsche bosch.
852. *A. geniculatus* L. In de Ooische waard, Lac. en T. Abel; vochtige plaatsen in de Meerwijk; Oosterhoutsche bosch.
 γ. radicans Prod. Langs de Grift te Lent; in de Ooische waard.
853. *A. fulvus* Sm. Oosterhoutsche bosch; moerassige plaatsen te Berg en dal.

Phleum L.

854. *P. pratense* L. In weiden en langs wegen.
 β. nodosum Prod. Bij het kerkje te Ubbergen, Suringar en Abel.

Cynodon Rich.

855. *C. Dactylon Pers.* Voormalige vestingwerken tusschen de Hertogs- en Hunerpoorten (niet zeldzaam); weilanden in de Ooische waard.

Agrostis L.

856. *A. stolonifera L.* Voormalige vestingwerken; weilanden in de Ooi; beschaduwde plaatsen te Ubbergen.
var. *purpurascens*, bij Nijmegen, B. Hrb. Abel.
857. *A. vulgaris With.* Zandige bouwlanden te Groesbeek en Hatert.
var. *vivipara*, bij Nijmegen, B., Hrb. Abel.

Apera P. B.

858. *A. Spica venti P. B.* In koorlanden te Hees; bij het voormalige fort Sterrenschans; in de Ooische waard enz.

Calamagrostis Roth.

859. *C. lanceolata Roth.* Boschachtige streken in het Neerbossche broek.
860. *C. Epigeios Roth.* Niet zeldzaam, in de Ooische waard; bij de Ooisluis; Oosterhoutsche bosch.

Milium L.

861. *M. effusum L.* Huis Ubbergen; bosschen te Ubbergen en Beek.

Phragmites Trin.

862. *P. communis Trin.* Langs kolken en op moerassige plaatsen; hier en daar langs de oevers van de Waal.

Koeleria Pers.

863. *K. cristata Pers.* Bij Nijmegen, B. in Hrb. Abel.

Aira L.

864. *A. caespitosa L.* Vochtige plaatsen in de Ooi en te Ubbergen; in het Hatertsche en Neerbossche broek.

865. *A. flexuosa* *L.* Huis Ubbergen; zandgronden en heidegronden te Beek en Hatert; te Hees.
- *866. *A. uliginosa* *Whe.* Heipoelen bij de kapel van St. Willbrordus bij Over-Asselt. Un 1853.

Corynephorus *P. B.*

867. *C. canescens* *P. B.* Algemeen in heide- en zandgronden.
- β. *paniculaglauca, antheris sulphureis.*
Op schralen zandgrond in de Vierperken.

Holcus *L.*

868. *L. lanatus* *L.* Voormalige stadswallen en vestingwerken en verder algemeen in weilanden en grasgronden.
869. *H. mollis* *L.* Onder hakhout te Ubbergen.

Arrhenatherum *P. B.*

870. *A. elatius* *M. et K.* Voormalige vestingwerken; op beschaduwde plaatsen te Hatert; in het Oosterhoutsche bosch.

Avena *L.*

871. *A. sativa* *L.* In het groot verbouwd en hier en daar verwilderd.
872. *A. orientalis* *Schreb.* Ooische waard.
873. *A. strigosa* *Schreb.* Op zandgronden in het groot verbouwd en hier en daar verwilderd, b. v. te Berg en dal, Groesbeek, Heumen enz.
874. *A. pubescens* *L.* Heidegronden en zandgronden te Beek. Oosterhoutsche bosch.
875. *A. flavescens* *L.* Voormalige vestingwerken; Ooische waard; Oosterhoutsche bosch.
876. *A. caryophylla* *Wigg.* Algemeen op droge zand- en heidegronden.
877. *A. praecox* *P. B.* Algemeen op zand- en heidegronden en langs zandige wegen.

Triodea R. Br.

878. *T. decumbens* P. E. Op beschaduwde zand- en heidegronden, in de Meerwijk, bij den Plasmolen en tusschen Over-Asselt en Heumen.

Melica L.

879. *M. uniflora* Retz. Overvloedig op het Huis Ubbergen en te Beek. In bosschen tusschen Groesbeek en Heumen.

Briza L.

880. *B. media* L. Oosterhoutsche bosch; in weilanden te Bommel en langs grazige slootkanten tusschen Ressen en Bommel; in het Neerbossche broek.

Poa L.

881. *P. annua* L. Algemeen op bebouwde en onbebouwde gronden, op oude muren enz.
882. *P. nemoralis* L. Algemeen op het Huis Ubbergen.
883. *P. trivialis* L. Ooische waard; weilanden in de Ooi en te Beuningen.
β. coarctata Rchb. Oosterhoutsche bosch.
884. *P. pratensis* L.
α. latifolia Weih. Algemeen in weilanden, aan wegen enz.
γ. angustifolia Gaud. Te Beuningen.
885. *P. compressa* L. Tusschen de steenen buiten de voormalige Hunerpoort.

Glyceria R. Br.

886. *G. spectabilis* M. et K. In rietgronden te Weurt, Beuningen, in de Ooi, bij den Plasmolen en 't voormalige fort Zeelandia.
887. *G. fluitans* R. Br. In vochtige weilanden en langs en in slooten.
888. *G. aquatica* Persl. Bij Nijmegen, B. in Hrb. A bel. Moerasgrond buiten de voormalige Hezelpoort (?).

Molinia Schrk.

889. *M. coerulea* *Mönch*. In zand- veen- en heidegronden, algemeen.

Dactylis L.

890. *D. glomerata* *L.* Algemeen in weilanden, langs wegen, dijken, in bosschen en op droge grasgronden.
spicul. albis. Oosterhoutsche bosch.

Cynosurus L.

891. *C. cristatus* *L.* In weilanden, grasgronden en langs wegen en dijken.

Festuca L.

892. *F. bromoides* *Koch.* Tusschen Beek en Groesbeek, v. d. B.; Heumen Un. 1853; bij Over-Asselt, T. A bel.
893. *F. ovina* *L.* *β. tenuifolia* *Sibth.* Schralen zandgr. in de Vierperken.
894. *F. duriuscula* *L.* Zandgrond te Ubbergen.
β. glauca. Te Ubbergen.
895. *F. gigantea* *Vill.* Op beschaduwde plaatsen te Hees, Neerbosch, Ubbergen en Beek.
896. *F. elatior* *L.* Ooische waard; weilanden in de Ooi; Oosterhoutsche bosch.

Brachypodium PB.

897. *B. sylvaticum* *R. et S.* Op beschaduwde plaatsen in bosschen te Beuningen, B. in Hrb. A bel.

Bromus L.

898. *B. secalinus* *L.* In een kooornveld te Beuningen.
899. *B. grossus* *DC.* In grasland te Beuningen; in kooornlanden bij het voormalige fort Sterrenschans en langs den binnenweg naar Hees; in haverland tusschen Groesbeek en den Plasmolen.
900. *B. commutatus* *Schrad.* In weilanden te Beuningen.
901. *B. mollis* *L.* Ooische waard; bouwland te Beek en Beuningen; voormalige vestingwerken buiten de Hezelpoort.

902. *B. inermis* *Leys.* Ooische waard; Oosterhoutsche bosch.
 903. *B. sterilis* *L.* Algemeen langs wegen, onder heggen en op ruwe plaatsen.
 904. *B. tectorum* *L.* Zandgronden te Hatert, Lent en in het Oosterhoutsche bosch.

Triticum *L.*

- †905. *T. vulgare* *Vill.* var. *aestivum* et *hybernum*.
 Op kleigrond in het groot verbouwd.

906. *T. repens* *L.*

α. vulgare *Prod.* Op bouwlanden, vooral op kleigrond; algemeen in de Ooische waard en op de voormalige stadswallen.

β. glaucum *Prod.* Ooische waard en Oosterh. bosch.

Secale *L.*

907. *S. Cereale* *L.* Op alle soort van gronden in het groot verbouwd, hier en daar verwilderd.

Elymus *L.*

- *908. *E. arenarius* *L.* Bij Nijmegen, B.

Hordeum *L.*

- †909. *H. vulgare* *L.* In het groot verbouwd.

910. *H. murinum* *L.* Algemeen langs wegen en op ruwe plaatsen.

911. *H. secalinum* *Schreb.* In de Ooische waard; in weilanden in de Ooi, te Erlekom en te Beuningen.

Lolium *L.*

912. *L. perenne* *L.* Algemeen in weilanden en grasgronden, langs wegen en dijken.

α. tenue. In de Warthuisenstraat te Beuningen.

f. viviparum. Ooische waard.

913. *L. temulentum* *L.* Ooische waard; in haverland tusschen het kerkhof en Geldersch-hof.

Nardus *L.*

914. *N. stricta* *L.* Algemeen op heide- en zandgronden, vooral in veen- en boschgronden.

Class. III. Acotyledoneae vasculares.

Ord. 102. Equisetaceae.

Equisetum L.

915. *E. arvense* L. Op zand-, tuin- en kleigronden, langs wegen en op slechte weilanden.
var. *caespitosum* Rab. Op vochtige zandige akkers bij het fort Kraijenhoff.
916. *E. Telmateja* Ehrh. Moerassige plaats te Beek en in het Mormeldal te Beek. Overvloedig langs de beek bij den Plasmolen.
var. *serotinum* A. Br. Moerasgrond te Beek.
917. *E. sylvaticum* L. Op vochtige beschaduwde plaatsen te Ubbergen, Beek en bij den Plasmolen.
var. *pyramidale* Milde. Huis Ubbergen.
918. *E. palustre* L. Moerassige plaatsen te Ubbergen, Beek, Weurt, Beuningen enz.
β. *polystachyum* Prod. Vochtigen zandgrond te Weurt en Beuningen.
919. *E. limosum* L. Vochtige en moerassige plaatsen te Ubbergen, Beek, Persingen, in de Ooi, de Meerwijk en te Hatert.
var. *Linnaeanum* Doell. Water-Meerwijk.
920. *E. hemale* L. Langs slootkanten in de Ooi en te Persingen en op vochtige plaatsen te Ubbergen, Beek, Weurt enz.

Ord. 103. Marsiliaceae.

Pilularia L.

921. *P. globulifera L.* Langs de kanten van slooten aan den weg naar Wichen.

Ord. 104. Lycopodiaceae.

Lycopodium L.

922. *L. inundatum L.* Veengrond achter Hatert; heide bij Groesbeek; niet zeldzaam in de heide tusschen Heumen en Over-Asselt; straatweg naar Wichen.
923. *L. complanatum L.*
b. Chamaecyparissus A. Braun. Heide tusschen de Meerwijk en Malden.
924. *L. clavatum L.* Op de bergen te Beek; heidegronden bij Mook, Groesbeek, Malden, Hatert enz.

Ord. 105. Filices.

Botrychium Sw.

925. *B. Lunaria Sw.* Te Ubbergen, B., Hrb. Abel.

Osmunda L.

926. *O. regalis L.* Aan een slootkant in het Hatertsche broek; overvloedig langs de beek bij den Plasmolen.

Polypodium L.

927. *P. vulgare L.* Algemeen in bosschen, op oude knotwilgen, langs slootkanten onder hakhout, in kreupelboschjes, op oude muren enz.
var. pinniserratis, met de soort, hier en daar.

Polystichum Roth.

928. *P. Thelypteris Roth.* Moerasgrond bij den Plasmolen; veengrond te Berg en dal.
929. *P. Oreopteris DC.* Ubbergen, B., in Hrb. Abel.
930. *P. Filix mas Roth.* Algemeen in bosschen, kreupelboschjes en op beschaduwde plaatsen (in vele vormen).

931. *P. cristatum* Roth. Tusschen riet langs den plas bij den Plasmolen, Dr. C. A. J. A. Oudemans en T. Abel.
932. *P. spinulosum* DC. Huis Ubbergen.
β. dilatatum Koch. Maldensche broek, N Abel; beschaduwde plaatsen te Ubbergen en Beek; langs slooten te Neerbosch en Hatert.

Cystopteris Bernh.

933. *C. fragilis* Bernh. Ubbergen, B., in Hrb. Abel.

Asplenium L.

934. *A. Filix femina* Bernh. In bosschen en op beschaduwde vochtige plaatsen te Ubbergen, Beek, Neerbosch, Groesbeek, bij den Plasmolen enz.
935. *A. Trichomanes* L. In een put in de Ooi; aan een ouden steenen brug in de Dennenlaan te Neerbosch; op wortels van eiken hakhout te Ubbergen en bij den Plasmolen.
936. *A. Ruta muraria* L. Niet zeldzaam aan oude muren.

Blechnum L.

937. *B. Spicant* Roth. Algemeen in bosschen en op beschaduwde vochtige plaatsen in kreupelboschjes.

Pteris L.

938. *P. aquilina* L. Algem. in bosschen en kreupelboschjes.
β. brevipes Prod. Ubbergen en in de Meerwijk.
 (c. sori, Sept. 1851.)